

3 Aruba

Aruba werkt aan verdere verbetering corona-check grenzen

8 Economie

Moederbedrijf Johnnie Walker verwacht meer drank te verkopen

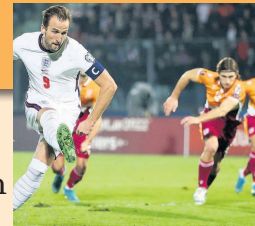
10 Wereld

Leger Polen zet waterkanon in tegen migranten

12 Sport

Engeland verzekert zich met doelpuntenshow van WK-ticket: 0-10

‘Miljoenenbesparing op medicijnen mogelijk’

ORANJESTAD — Partijen die betrokken zijn bij de import van medicijnen – medewerkers van botica's en andere betrokkenen bij de import – zien mogelijkheden tot vergaande besparingen op de kosten van medicijnen. Dat hebben zij desgevraagd tegenover de *Amigoe* verklaard.

door Nico van der Zee

Het onderwerp ligt kennelijk zo gevoelig dat deze betrokken partijen, die stuk voor stuk goed ingewijd zijn in de materie, alleen op voorwaarde van anonimiteit met de krant wilden praten. Ze willen hun betrekkingen met importeurs en de Inspectie Geneesmiddelen niet verstoren. Hun namen zijn echter bekend bij de redactie. Het onderwerp is ook zeer actueel. Vorige week nog meldde minister-president Evelyn Wever-Croes (MEP) grote belangstelling te hebben voor een plan van Sint Maarten om te besparen op medicijnen. Ze zei dit tijdens de persconferentie na afloop van het tripartite overleg tussen de premiers van de CAS-eilanden. Sint Maarten zou zoveel mogelijk, aanzienlijk goedkopere, generieke medicijnen willen gaan gebruiken om daarmee 12 miljoen op de kosten van medicijnen te bezuinigen. Generieke geneesmiddelen zijn middelen waarop het octrooi is verlopen. “Aruba kan ook miljoenen besparen, alleen al door de inkoop van medicijnen slimmer aan te pakken”, meent een van de betrokken partijen. Aruba zou dit kunnen doen door bijvoorbeeld de verplichte inkoop bij geregistreerde importeurs te schrappen. De Algemene Ziektekostenverzekering (AZV) betaalt jaarlijks zo'n 58 miljoen voor medicijnen die geleverd worden via de apotheken. De medicijnversprekking door het Horacio

Oduber Hospitaal (HOH), medisch centrum ImSan en GGZ Respaldo moeten daar nog bij worden opgeteld. Bij een besparing van 10 tot 20 procent op het gehele bedrag uitgegeven aan medicijnen, gaat het dan om miljoenen.

Zorgverzekeraars

Een andere bron wijst op de Nederlandse aanpak. Nederland kent geen AZV maar wel een aantal grote zorgverzekeraars. Die bepalen niet alleen dat er, waar mogelijk gebruik gemaakt moet worden van generieke geneesmiddelen, maar ook dat alleen de goedkoopste voorgeschreven mogen worden. Wie als klant iets anders wil, moet bijbetalen. Het gevolg is dat de leveranciers hun prijzen zo laag mogelijk houden. Daar komt nog bij dat Nederland ieder jaar, na vergelijkend onderzoek in de omringende landen, maxumprijzen vaststelt. Geneesmiddelen, aldus de bron, zijn door dit tegenspel van verzekeraars en de Nederlandse Staat goedkoper in Nederland dan op Aruba. Tegenover de *Amigoe* verklaarde Volksgezondheidminister Dangui Oduber (MEP) mogelijkheden te zien voor een rol van de AZV bij de inkoop van medicijnen. Die zou dan de inkoop van pakketten medicijnen moeten aanbesteden. Bij ingewijden rijst echter de vraag of de AZV daarmee op lagere prijzen uitkomt dan die de Nederlandse zorgverzekeraars hebben bedongen. Directe inkoop in Nederland, op basis van de daar gelden-

de prijzen, is technisch gezien geen probleem volgens kenners van het terrein, maar ze wijzen er tevens op dat de wetgeving van Aruba hiervoor wel een belemmering vormt. “Die zou je dus moeten wijzigen.”

Een verouderde wet

Diezelfde ingewijde wijst erop dat de Landsverordening Verpakte Geneesmiddelen in de loop der jaren wel aangepast is, maar in de kern nog steeds een wet is uit de jaren vijftig van de vorige eeuw. “Toen waren er alleen kleine botica's en toen was importeren nog een uitdaging.” Tegenwoordig zijn de botica's verenigd in ketens, hebben veel deskundigheid en zijn goed geoutilleerd. Importeren is met alle digitale middelen eenvoudig geworden. Botica's, aldus deze bron, zouden gewoon in Nederland goedkoop medicijnen kunnen inkopen. “Maar dat mag niet.” Het is volgens de landsverordening verboden. Medicijnen moeten ingekocht worden bij de lokale medicijnenimporteurs met een importvergunning. De botica's mogen volgens de wet alleen in uitzonderlijke gevallen medicijnen uit Nederland importeren.

Medicijnenimporteurs

Aruba kent zo'n twaalf medicijnenimporteurs. Een medewerker van een botica wijst erop dat dat in veel gevallen importeurs zijn ‘die de medicijnen erbij doen’. Naast luiers, ketchup, maandverband en vlees importeren ze ook die medicijnen waarvoor ze van het land een vergunning hebben gekregen. Anderen mogen die medicijnen niet importeren.

Vervolg op pagina 3.

Onderhoud in de knel

ORANJESTAD — “Als er geld is, denken we op Aruba alleen aan nieuwe wegen en verwaarlozen we het onderhoud”, schrijft een lezer. “Als er geen geld is komen we niet aan onderhoud toe.” Deze brug bij het Wilhelminapark in Oranjestad onderschrijft die bewering. De betonbewapening is er aan de oppervlakte gekomen. Af en toe vallen er naar verluidt ook gaten in het wegdek. Het water in het lagoon is dan door de gaten te zien. De Dienst Openbare Werken (DOW) repareert die gaten dan weer provisorisch.

Belgische premier ziet niets in algemene vaccinatieplicht

BRUSSEL — De Belgische premier Alexander De Croo keert zich tegen een vaccinatieplicht voor iedereen. Zijn minister van Volksgezondheid bepleit zo'n verplichting nu de corona-epidemie weer is opgevlamd. Maar De Croo vreest dat die averechts werkt.

Foto: Shutterstock

De premier spreekt zich uit aan de vooravond van nieuw coronacrisisberaad van de Belgische regering. Ze zoeken naar maatregelen om de nieuwe golf van coronabesmettingen te bedwingen. Het nog opkrikken van de vaccinatiegraad zou veel kunnen

Alexander De Croo

schelen, zeggen experts. Alle Belgen verplichten een prik te halen, lijkt aantrek-

kelijk maar zal bitter tegenvallen, vreest de liberale premier. Hij denkt dat zo'n

verplichting niet eenvoudig in te voeren is en ‘heel vaak ook andere effecten zal hebben’. Dat ‘mensen die nog te overtuigen zijn eerder een afstootreactie gaan krijgen’.

De Croo wijst erop dat ‘geen enkel ander Europees land vandaag bezig is’ met een algemene vaccinatieplicht. “Ik denk dat je mensen moet overtuigen”, zegt hij voor de camera van VRT Nieuws.

België eist al wel van het zorgpersoneel dat het zich laat inenten tegen het virus. Wie dat weigert, moet vanaf 1 april vrezen voor ontslag.

Rusland bevestigt succesvolle test met antisatellietwapen

MOSKOU — Rusland heeft bevestigd dat het een succesvolle test heeft uitgevoerd met een antisatellietwapen, meldt het Russische persbureau RIA. De Verenigde Staten claimden eerder al dat de Russen vandaag een van hun eigen satellieten hadden opgeblazen.

Buitenlandminister Sergej Lavrov uitte tijdens een persconferentie zijn ongenoegen over een Amerikaanse verklaring waarin het incident werd veroorzaakt. “Zeggen dat Rusland risico's creëert voor het vreedzame gebruik van de ruimte is op zijn minst hypocriet.” De Amerikanen zouden volgens Lavrov in de ruimte zelf nieuwe wapens testen.

den geen gevaar vormen voor ruimtestations en satellieten.

Roekeloze actie

De Amerikaanse ruimtevaartorganisatie NASA zal het antisatellietwapen morgen bespreken tijdens een bezoek aan Moskou. Dat heeft het hoofd van de organisatie meegedeeld aan persbureau RIA.

Ook de NAVO veroordeelt de ‘roekeloze actie’. Zowel het ISS als het ruimtestation van China loopt gevaar door het vele ruimtepuin dat erdoor is ontstaan, zegt topman Jens Stoltenberg van het bondgenootschap. Maar deze ‘test van een ruimtewapen door Rusland’ toont ook aan dat voor het

Foto: Shutterstock

Moderne Russische radar is ontworpen en automatisch volgen van doelen en raketten

leven op aarde extreem belangrijke satellieten gevaar lopen, vreest hij. Rusland laat zo zien dat het die

ruimte zou kunnen beschieten. De Franse minister van Defensie, Florence Parly, haalde hard uit naar

‘ruimtevandalen’, die volgens haar astronauten en satellieten in gevaar hebben gebracht.

Vooral veel besmettingen vastgesteld bij kinderen in Nederland

BILTHOVEN — Vooral onder kinderen stijgt het aantal coronabesmettingen. Dat komt naar voren uit de wekelijkse cijfers van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM).

Hoogste weekcijfer ooit

In de afgelopen week zijn in totaal meer dan 110.000 besmettingen aan het licht gekomen. Dat is het hoogste weekcijfer ooit. Door het hoge aantal positieve tests lukt het de GGD's nauwelijks nog om bron- en contactonderzoek te doen.

In de afgelopen zeven dagen testten 9416 kinderen van 5 tot en met 9 jaar oud positief. Dat is bijna 85 procent meer dan in de week ervoor. Onder tien- tot veertienjarigen steeg het aantal nieuwe gevallen met 76 procent, onder 0-4-jarigen met 62 procent. Onder ouderen stijgt het aantal positieve tests ook, maar in veel kleinere mate. Zo nam het aantal gevallen onder 90-plussers met 20 procent toe en onder tachtigers met 28 procent.

In ongeveer een kwart van de gevallen wordt nog duidelijk hoe mensen het coronavirus hebben opgelopen. Een week eerder was zo'n 32 procent van de besmettingen te herleiden.

Als het lukt om de bron van de besmetting te vinden, was school of kinderdagverblijf opvallend vaak de haard. Ruim 15 procent kwam daardoor, tegen bijna 10 procent vorige week en 5 procent de week ervoor.

Water is de verborgen verslaving van datacenters

OXFORD — Om al onze data een plekje te kunnen geven in de cloud hebben we krachtige datacenters nodig. Maar de komst van nieuwe centra leidt steeds vaker tot protest. Ze verslinden massa's water en dat wordt een schaars goed, zeggen energie- en milieu-experts Masa Ashtine en David Mytton. Zo meldt het nieuwsagentschap IPS.

In jaren 1960 kwam de verwerking van digitale informatie helemaal op dreef, aangejaagd door de honger naar informatie tijdens de Koude Oorlog. De zogeheten 'wet van Moore' dicteert dat microchips elke twee jaar in snelheid verdubbelden, waardoor kosten daalden en machines die ooit hele kamers vulden steeds kleiner werden. Tegenwoordig is je smartphone – waarop je misschien dit artikel leest – miljoenen keren krachtiger dan de computer die de Apollo-missies op de maan deed landen.

Die enorme supercomputers zijn verdwenen, maar de uitbreiding van de cloud en het internet der dingen (internet of things), dat alle apparaten via het internet verbindt, zijn de reden waarom steeds meer computerprocessors moeten communiceren met datacenters over de hele wereld. Zelfs simpelweg naar beneden scrollen door dit artikel activeert communicatie die misschien aan de andere kant van de wereld door een datacentrum passeert.

Datacenters kunnen in grootte variëren van kleine kastjes tot 'hyperscale' opslagplaatsen ter grootte van een stadion. Binnenin bevinden zich computers die servers worden genoemd en die de software, de apps en de websites ondersteunen die wij elke dag gebruiken.

Eind 2020 waren er 597 van zulke hyperscale datacenters in gebruik (39 procent in de VS, 10 procent in China en 6 procent in Japan), een stijging met bijna de helft sinds 2015. Amazon, Google en Microsoft benutten meer dan de helft van die centra en nog eens 219 stuks bevinden zich in verschillende stadia van planning.

Energievreters
De datacenters waren vorig jaar goed voor ongeveer 1 tot 2 procent van de wereldwijde elektriciteitsvraag. Al die verwerkingskracht wekt veel warmte op en datacenters moeten koel blijven om schade te voorkomen. Sommige bedrijven zetten daarom op berglocaties waar koude lucht in overvloed is. Microsoft heeft de koude meren van Schotland ingezet om te experimenteren met datacenters onder water. In de VS gaat tot 43 procent van de elektriciteit van datacenters louter naar de koeling.

Die energie gaat naar koelwater dat ofwel in de lucht wordt verneveld en zo langs de servers stroomt, ofwel wordt verdampt om warmte van de servers weg te leiden. Er is niet alleen energie nodig om het water te koelen: het water dat verdampt, gaat ook verloren, tenzij het systeem specifiek ontworpen is als een gesloten kringloop.

In een relatief klein datacentrum van 1 megawatt (dat genoeg elektriciteit gebruikt om duizend gezinnen van stroom te voorzien) zouden die traditionele manieren van koeling 26 miljoen liter water per jaar verbruiken.

De meeste beheerders van datacenters richten zich op het waterverbruik voor koeling, maar de grootste bron van watergebruik is eigenlijk elektriciteitsproductie. Water wordt verwarmd om stoom te genereren die een turbine laat draaien waardoor er elektriciteit wordt opgewekt. Ook fossiele brandstoffen en kernenergie verbruiken allemaal water, en zelfs waterkracht gaat gepaard met een zeker watervlies uit de reservoirs.

De transitie naar duurzame energie is belangrijk om zowel de water- als de CO₂-voetafdruk van onze data te verkleinen. Tegen 2030 zouden wind- en zonne-energie het waterverbruik voor stroomopwekking met de helft kunnen verminderen in het Verenigd Koninkrijk, met een kwart in de VS, Duitsland en Australië, en met een tiende in India.

Waterstress
De vraag naar water ligt ingewikkelder dan de ecologische voetafdruk van datacenters. Nuluitstoot bereiken is een redelijk doel, maar nul-water is niet per se de juiste keuze. Consumptiedoelen hebben meer context nodig. Sommige datacenters bevinden zich immers in regio's met veel en gemakkelijk bereikbaar water, zonder dat er sprake is van concurrentie met andere gebruikers.

Andere centers liggen soms in droogtegebied of zijn minder vlot bereikbaar door slechte infrastructuur.

Voor elk datacenter moet dus rekening worden gehouden met de regionale waterstress, niet alleen in relatie tot het water dat wordt gebruikt voor de koeling ter plaatse, maar ook het water in de elektriciteitscentrales, nodig om elektriciteit te produceren voor het datacenter.

Een recent Amerikaans onderzoek toonde bijvoorbeeld aan dat het westen van de VS meer waterstress heeft dan het oosten en dat elektriciteit in het zuidwesten meer waterintensief is, vanwege het gebruik van meer waterkracht. Toch zijn er in het westen en zuidwesten meer datacenters.

Het verzet begint te groeien, zelfs als nieuwe projecten worden goedgekeurd. In de VS zien we protest van lokale gemeenschappen tegen nieuwe datacenters, misschien wel de reden waarom Google in het verleden het gebruik van water als een handelsgeheim behandelde. Soortgelijke zorgen leidden tot een tijdelijk verbod op nieuwe datacenters in Nederland, terwijl Frankrijk bezig is met nieuwe wetten om meer transparantie te eisen.

We waarderen water onvoldoende
Bedrijven nemen het waterrisico niet mee in hun berekeningen bij de keuze van locaties voor nieuwe datacenters. Een lagere prijs betekent niet noodzakelijk een lager risico. Toen Micro-

soft zijn watervoetafdruk beoordeelde in een datacenter in San Antonio, Texas, ontdekte het bedrijf dat de werkelijke kosten van water elf keer hoger lagen dan wat het betaalde. Dit is vergelijkbaar met de CO₂-voetafdruk. We onderschatten of negeren de kosten die verband houden met de uitstoot van broeikasgassen, en de effecten zijn niet min. CO₂ en water zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, en klimaatverandering slaat nu al toe op droogtegevoelige gebieden over de hele wereld.

De eerste stap is transparantie. Bedrijven als Microsoft en Facebook geven al vaker inzicht in hun watergegevens, maar anderen staan nog nergens. Elke operator moet zijn plannen over water efficiëntie publiceren en die staven met relevante gegevens over de regionale situatie.

De meeste verantwoordelijken van datacenters hebben de boodschap begrepen dat ze hun voetafdruk moeten verkleinen en overschakelen op hernieuwbare energie. We zien regelmatig nieuwe projecten met netto-uitstootdoelen. Nu moet er een soortgelijke beweging komen voor het gebruik van water.

WHO: Aantal verkeersdoden moet wereldwijd halveren

BRUSSEL — Elke dag sterven wereldwijd 3500 mensen in het verkeer, en dat is onaanvaardbaar, zegt de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). Een nieuw actieplan moet het aantal slachtoffers in tien jaar tijd halveren. Regeringen over de hele wereld hebben zich unaniem achter het plan geschaard, zo meldt de nieuwsdienst IPS.

Door alle aandacht die momenteel naar de beheersing van de coronapandemie gaat, zouden we bijna vergeten dat er ook andere 'sluipmoordenaars' in de samenleving aan het werk zijn. De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) herinnert er ons aan dat er wereldwijd maar liefst 3500 mensen per dag sterven in het verkeer. Dat zijn 1,3 miljoen overlijdens per jaar, die voorkomen kunnen worden als we meer aandacht geven aan verkeersveiligheid, zegt de organisatie bij de aftrap van de campagne Decade of Action for Road Safety 2021-2030.

Het doel is om het dodental in het verkeer nog dit decennium met de helft te verminderen. Ook het cijfer van 50 miljoen gewonden per jaar op de weg moet met het voorgestelde Actieplan voor Verkeersveiligheid halveren.

Hoofdoorzaak van verlies van jonge levens
Als er niets verandert aan de huidige situatie zullen de komende tien jaar naar schatting 13 miljoen doden en 500 gewonden vallen in het verkeer, vooral in lage- en middeninkomenslanden, schat de WHO. Bij jongeren en kinderen is het verkeer zelfs de belangrijkste doodsoorzaak.

“Dat zijn onaanvaardbare cijfers, zeker gezien het feit dat ze allemaal te voorkomen zijn”, zegt Tedros Adhanom Ghebreyesus, directeur-generaal van de WHO. “Veel van dit lijden is te voorkomen door wegen en voertuigen veiliger te maken, te voorzien in plaats voor veilig wandelen en fietsen, en door het gebruik van openbaar vervoer te stimuleren. Het actieplan is een praktisch en haalbaar stappenplan voor landen en gemeenschappen. Het zal levens redden.”

Regeringen van over de hele wereld erkennen het probleem. In 2020 keurden ze unaniem resolutie 74/299 goed van de Algemene Vergadering van de VN. Daarin scharen ze zich expliciet achter het doel om het aantal doden en gewonden in het wegverkeer te verminderen met minstens 50 procent tegen 2030.

COVID-19 UPDATE

Aantal gevallen coronavirus Aruba

15 november 2021

	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Nieuwe gevallen	6	6	0
Actief	135	116	18
Hersteld	15782	14301	1481
Positief	16089	14586	1502
Overleden	172	169	3
Opgenomen in het ziekenhuis	9	ICU AUA 1	ICU COL 10
Gevaccineerd	83208		

STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19

We are Hiring! HVAC Technician

Job responsibilities:

- Install new units of heating, air conditioning and refrigeration systems
- Maintain and repair existing heating, air conditioning and refrigeration systems
- Order equipment
- Locate and diagnose maintenance problems on equipment
- Conduct warranty services
- Perform emergency repairs on certain equipment items
- Train junior team members

Job requirements:

- Fluency in English, Dutch, Papiamentu, and Spanish
- Understanding of advanced principles of air conditioning, refrigeration, and heating
- Working knowledge of boiler systems
- Proficiency in balancing air and water systems in line with HVAC protocols
- Ability to work in confined spaces with a minimum of 3 years' experience as a HVAC technician
- Minimum EPI Technology Degree (Electro and Refrigeration) is a must

To apply, candidates need to have:

- A valid work permit or a Dutch passport
- The required education and work experience
- Proof of Covid-19 vaccination

Please submit your resume and motivation letter to: recruitment@amsterdammanor.aw, before Tuesday November 16th, 2021.

TIP TO SAVE TIME!
Refill your 20 lbs. cylinder drive through style at Arugas
Open from 7 am - 4 pm, Monday - Friday and 8 am - 12 pm on Saturdays

Visit us today!

585-1198 ArugasNV

info@arugas.com

Is studeren in Nederland jouw doel?
Lees de Amigoe Aruba om je taalvaardigheid te verbreden!

www.amigoe.com
582-4333

Losse Verkooppunten

Super Food Supermarket

Citgo Seroe Blanco

Citgo Boulevard

Citgo Sta. Cruz

S. Chow Supermarket

Ling & Sons Supermarket

Plaza Book Shop (Dakota)

Wei Ming Supermarket

Fa Yang Supermarket

New Food Center

N.G. Supermarket

Like Us On facebook

Amigoe Aruba

Gynaecologie Pakketten

PAKKET 1

AWG. 150,-

CONSULTATIE + PAP SMEAR

PAKKET 2

AWG. 250,-

CONSULTATIE + ECHOGRAFIE TRANSVAGINAAL

PAKKET 3

AWG. 350,-

CONSULTATIE + PAP SMEAR + ECHOGRAFIE TRANSVAGINAAL

P: +297 5860448 | W: +297 5975549 | www.urgentcare.aw

CAREER OPPORTUNITIES

Aruba Ports Authority N.V. is responsible for building, managing, maintaining, and exploiting the Oranjestad and Barcadera ports, corresponding waterways, roads and assets

In order to strengthen our team, we are looking for candidates for the following positions:

- Human Resources & Communications Officer
- ICT Officer
- Port Traffic Controller
- Security Officer

ARUBA PORTS AUTHORITY NV
ORANJESTAD + BARCADERA

FOR MORE INFORMATION REGARDING THESE POSITIONS AND HOW TO APPLY, PLEASE VISIT OUR WEBSITE WWW.ARUBAPORTS.COM OR FACEBOOK PAGE: ARUBA PORTS AUTHORITY N.V.

POR-partijleider Alan Howell weer op vrije voeten

ORANJESTAD — POR-partijleider en ex-Statelid Alan Howell is sinds gisteren weer op vrije voeten. Dat verklaarde Openbaar Ministerie (OM)-woordvoerder Ann Angela vanochtend desgevraagd aan de *Amigoe*. “Het onderzoek is nog lopende, eenmaal afgerond zal het eindproces-verbaal aan de officier worden afgeleverd voor beoordeling”, verklaart de woordvoerder aan deze krant.

Howell verscheen woensdagochtend 10 november bij de Landsrecherche om onderzocht te worden over de zaak Diamanté en werd toen ten overstaan van de pers in de boeien geslagen en overgebracht naar een politiecel. Hij is in totaal vijf dagen in hechtenis gebleven. Tijdens zijn arrestatie verklaarde hij: ‘Ik ben onschuldig’.

Die middag meldde het OM aan de pers: “De verdachte A.H. in het onderzoek Diamanté is vanochtend op het kantoor van de Landsrecher-

Alan Howell (archieffoto).

che aangehouden. Hij zal in verzekering blijven in verband met zijn verhoor.” Het ex-Statelid wordt sinds 30 maart verdacht van verduistering van gemeenschapsgeld. Het OM legde

toen beslag op de bankrekening van POR en ook op Howells persoonlijke bankrekening, om te voorkomen dat het geld zou verdwijnen tijdens het onderzoek. Howell verklaarde die dag dat

hij van niks wist en eerst de resultaten van het onderzoek en de verklaringen van de accountants wilde afwachten. De verdenking van Howell leidde tot de val van Kabinet Wever-Croes I. POR-partijleden Andin Bikker en Dellanire Maduro verlieten de partij. Howell werd op 14 april gehoord door de Landsrecherche. Daarna deed hij toch nog als partijleider mee aan de verkiezingen in juni, waar de partij bleef steken op 661 stemmen en de kiesdeler voor een zetel niet haalde. Begin september deed de Landsrecherche een inval op twee adressen en nam onder andere administratie in beslag.

Het ex-Statelid wordt verdacht van deelname aan een criminele organisatie, verduistering, misbruik van functie, illegale vermogensvermeerdering, witwassen en het opzettelijk onjuist doen van belastingaangifte, schreef deze krant vorige week op basis van het huiszoekingsdocument dat werd ingezien.

Aruba werkt aan verdere verbetering corona-check grenzen

ORANJESTAD — Toerisme-minister Dangui Oduber (MEP) heeft samen met de projectmanager van de Aruba Health App, Yuri Feliciano, om de tafel gezeten met de Arubaanse manager van het internationale bedrijf IT en telecommunicatiebedrijf SITA. Het bedrijf werkt sinds april 2020 samen aan de realisering van de app en de volgende stappen hiervoor.

Dat meldt de Toerisme-minister. SITA is wereldwijd het meest gebruikte programma in de luchtvaart-industrie en het bedrijf verzorgt IT- en telecommunicatiediensten voor vliegvelden en luchtvaartbedrijven.

Onder andere voor het inchecken van passagiers, meldt de minister. SITA zorgt voor de privacy en verificatie van de verwerkte gegevens van Covid-19 testen en uitslagen hiervan aan de passagiers en in-

woners die gebruik maken van de app. Hierdoor heeft men de geruststelling dat de medische gegevens privé blijven.

De volgende fase van het project behelst dat het entreeproces op Aruba wordt gestroomlijnd en passagiers niet meer vooraf een PCR-testresultaat moeten uploaden en moeten wachten op goedkeuring bij aankomst Als ze bij een geaccrediteerd lab zijn getest krijgen ze vooraf al een ‘ok to board’ en kan hij na lan-

den gelijk doorlopen. Maar ee optie om te testen na landen blijft aanwezig. De Toerisme-minister stelt dat Aruba een voorloper is op het gebied gezondheidscontrole aan de grens en dat het proces een van de snelste in het Caribisch gebied is met dit digitale coronacertificaat. De Aruba Health App heeft hiermee ook de aandacht getrokken van partners zoals het Common Pass project, VFS Global en Sita.

Hierdoor is de relatie met de Verenigde Staten en met name de regio’s New York/ New Jersey verbeterd, aldus minister Oduber. Aruba is hiermee ook een van de eerste landen dat een digitaal coronacertificaat aan de grenzen accepteert.

Kabinet beperkt aantal medewerkers per ministerie

AANTAL PERSONEELSLEDEN
BUREAU

11 november 2021

1	Ministerio di Asuntanan General, Innovacion, Organizacion di Gobierno, Infraestructura y Desaroyo Teritorial	16
2	Ministerio di Finansa y Cultura	15
3	Ministerio di Husticia y Asuntanan Social	20
4	Ministerio di Salubridad Publico	22

5	Ministerio di Transporte Integridad, Naturalesa, y Asuntanan di Adulto Mayor	16
6	Ministerio di Enseñansa y Deporte	10
7	Ministerio di Asuntanan Economico, Comunicacion y Desaroyo Sostenibel	9
8	Ministerio di Labor, Energia y Integracion	25

Gabinete Wever - Croes II

ORANJESTAD — Het aantal mensen dat werkt ter ondersteuning van een minister moet beperkt blijven, verklaarde minister-president Evelyn Wever-Croes (MEP) maandag op een persconferentie. Voor nepotisme, het benoemen van ‘friends and family’ in functies zonder veel inhoud, is volgens haar geen ruimte.

Met een organogram legde de minister-president uit welke mensen de minister ter ondersteuning nodig heeft. Het gaat dan om inhoudelijke en juridische adviseurs, een begrotingscoördinator, een bode/chauffeur/beveiligers, secretariële- en administratieve ondersteuning en een communicatiemedewerker. Dat moet volgens Wever-Croes met 25 mensen kunnen en dat is

ook het maximum dat het kabinet nu heeft vastgesteld. Dit beleid staat in contrast met de situatie die zij aantrof bij het aantreden van haar eerste kabinet in 2017. Iedere minister bepaalde voor die tijd hoeveel mensen hij aanstelde en hoe de mensen betaald werden. Haar voorganger had maar liefst 147 mensen in dienst, verklaarde de premier. Het

kabinet vond het daarom noodzakelijk deze wildgroei te beperken en structuur aan te brengen. Uiteindelijk moet dit leiden tot kostenbesparing. We worden vaak beschuldigd van nepotisme, maar voor het aanstellen van mensen in functies zonder inhoud is met een beperking tot 25 mensen geen ruimte, aldus Wever-Croes. Ook de betaling van medewerkers moet aan regels gebonden zijn en volgens de vastgestelde salarisschalen verlopen. Een enkel ministerie wijkt op dit moment af van de door het kabinet vastge-

stelde nieuwe norm. Ministers die er taken bij krijgen, zoals Justitie- en Sociale Zaken-minister Rocco Tjon (MEP), kunnen beschikken over meer medewerkers, maar dat is dan voor bepaalde tijd. De vorige minister van Onderwijs heeft het aantal ondersteunende mensen zodanig vermindert dat nu wel aanvulling noodzakelijk is. Over haar eigen ministerie vertelde de minister-president dat ze op dit moment kon beschikken over zestien medewerkers, maar dat ze wel nog twee medewerkers wil aanstellen voor de afdeling Infrastructuur.

Boostervaccinatie ook op Aruba

ORANJESTAD/WILLEMSTAD — Op Aruba en de overige eilanden binnen het Koninkrijk worden momenteel voorbereidingen getroffen om binnenkort te beginnen met de derde prik tegen corona, ook wel de boostervaccinatie genoemd. Men hoopt in december te kunnen beginnen met vaccineren. Dit wordt bevestigd door de Directie Volksgezondheid (DVG).

De Nederlandse, demissionaire minister van Volksgezondheid schreef vrijdag in een brief aan de Tweede Kamer dat ‘voor de boostercampagnes in Caribisch Nederland (Bonaire, Sint Eustatius, Saba) en de landen binnen het Koninkrijk (Aruba, Curaçao, Sint Maarten) op dit moment de benodigde logistieke voorbereidingen worden getroffen door de regeringen’.

De Jonge voegt eraan toe: “De CAS-eilanden en Bonaire zullen, net als Euro-

pees Nederland, de boostercampagne starten met zestigplussers, bewoners van instellingen en zorgmedewerkers met patiëntencontact. Zij zullen daarvoor het BioNTech/Pfizer-vaccin gebruiken.

Er zijn nog voldoende vaccins op voorraad om snel te starten met de campagne. De lokale GGD’s (op Aruba de Directie Volksgezondheid DVG, red.), dragen zorg voor de planning en uitvoering van de boostercampagnes conform de

richtlijnen van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM).”

Tot slot deelt de minister de Tweede Kamer mee dat, gezien het bevolkingsaantal op Saba en Sint Eustatius, een gefaseerde aanpak die in Nederland en op de grotere eilanden gehanteerd wordt, niet wenselijk is vanuit logistieke beperkingen. Daarom zal voor deze eilanden een boostercampagne gestart worden waarin de gehele bevolking van achttien tot zestig jaar die dat wenst een booster kan krijgen.

In Europees Nederland zijn de voorbereidingen in volle gang. De Jonge wil daar al deze week beginnen met de derde vaccinatieronde.

Het ‘prikkel draad’

Creëer bewustzijn en publiceer een foto van iets dat mensen in gevaar kan brengen!

E-mail naar aosaruba@amigoe.com.

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar **582-4333**

Amigoe di Aruba

Vervolg van pagina 1

De importeurs zijn niet vrij in de vaststelling van de prijzen. Bovenop de inkoopprijs mogen ze een bepaald percentage rekenen voor hun dienstverlening, dat is 23 procent. “Zo iets is natuurlijk een perverse prikkel”, verklaart de boticamedewerker. “Hoe slechter het inkoopbeleid van de importeur, hoe hoger de inkoopprijs en hoe hoger zijn winst. De importeurs verkopen liever een duur product dan een goedkope versie, want daar verdienen ze meer aan.” De rol van de importeurs maakt de medicijnen op Aruba duurder.

“Dat roept de vraag op”, aldus de medewerker, “wat de toegevoegde waarde is van de importeurs.” De wet verplicht ze om voorraad aan te houden, maar volgens betrokkenen is dat lang niet altijd het geval.

Voorzitter Robert Nieuw van de vereniging van medicijnenimporteurs Vipppa wijst erop dat het percentage van 23 procent een maximum is. In veel gevallen is dat lager. De inkoopverplichting bij lokale importeurs zou volgens hem ook niet gelden voor generieke medicijnen. Naast een voorraadverplichting is er de aflevering, de finan-

ciering en de kwaliteitscontrole, die allemaal uit die marge betaald moeten worden. Vipppa heeft steeds meegewerkt om de prijzen van medicijnen in de hand te houden: “In de loop der jaren heeft de Vipppa met verschillende ministers van Volksgezondheid om de tafel gezeten en afspraken gemaakt voor belangrijke kostenbesparingen.” Die afspraken hebben volgens hem geleid tot belangrijke besparingen.

Import door botica’s
Alle partijen met wie de *Amigoe* sprak wijzen erop dat de botica’s goedkoper direct in Nederland kun-

nen inkopen dan op Aruba (door de winstmarge van de importeurs), maar dat de botica’s volgens de landsverordening niet anders kunnen dan naar de erkende importeur te gaan. De botica’s verklaren ook zelf wel voorraad te kunnen aanhouden en sinds de rechter zich daar een paar jaar geleden over uitsprak, mogen ze bovendien zonder problemen doorleveren aan alle andere botica’s op het eiland.

Met de huidige verbindingen is een medicijn binnen de kortste keren uit Nederland op Aruba, volgens de deskundigen. “Zelfs toen de

reguliere luchtverbindingen uitvielen, aan het begin van de pandemie, bleef de aanvoer gewaarborgd.” De *Amigoe* vroeg en kreeg voorbeelden van prijsverschillen. Een veel gebruikt middel tegen hoge bloeddruk, Nifidipine, kost op Aruba 23,75 florin via een importeur, maar hetzelfde product kan ook elders ingekocht worden voor 15 florin. Alleen al met dit medicijn zou de AZV volgens onze informant 72.000 florin per jaar kunnen besparen. Soms zijn de verschillen extremer dan te verklaren is uit de toegestane marge van de importeur.

Pregabiline, een ander courant medicijn, kost bij inkoop in Nederland 0,12 cent per tablet van 75 gram. De importeur vraagt voor hetzelfde generieke geneesmiddel 1,48 florin en als dat niet op voorraad is, moet verplicht overgeschakeld worden op het merk-middel voor 2,43 florin per tablet.

Wetswijziging
Een verandering van de huidige situatie is alleen mogelijk door een wetswijziging. De *Amigoe* vroeg minister Oduber of er een aanpassing op komst is. Hij kon bevestigen dat eraan gewerkt wordt. Of

de rol van de importeurs daarbij ter discussie stond, liet hij in het midden. Uit een schrijven van de Raad van Advies (RvA) dat deze krant in bezit heeft, blijkt echter dat er al een ontwerp gemaakt is. Dat ontwerp is door de Raad beoordeeld en van veel vraagtekens voorzien. De aanbeveling van de Raad was dat het werk op nieuw gedaan moest worden.

Minister Oduber gaf te kennen dat hij alle stakeholders bij de wetswijziging zou betrekken, hetgeen blijkbaar bij de vorige versie niet gebeurd is.

Postzegelserie over verbouwen van groente en fruit

ORANJESTAD — Post Aruba nv brengt vandaag een nieuwe serie postzegels op de markt met als thema Landbouw. De illustraties hiervoor zijn gemaakt door autodidact kunstenaar Elvis Tromp. De serie bestaat uit vier postzegels van respectievelijk 90, 220, 320 en 420 cent, vergezeld van een eerstedagenvelop van 13,50 florin. Met de serie wil de organisatie meer aandacht vragen voor het thuis verbouwen van groente en fruit.

Op de zegel van negentig cent is te zien hoe een paar handen een bananenboompje plant. Ook is er een monarchvlinder afgebeeld. Op

de zegel van 220 cent wordt het verbouwen van tomaten in een plantenbak afgebeeld. Een hand geeft met de tuinslang water. Op de bodem groeien verschillende pompoenen. Een papajaboom is afgebeeld op de postzegel van 320 cent. Eromheen groeien verschillende wa-

termeloenen. Tot slot, op de postzegel van 420 cent is een persoon te zien die vruchten plukt uit de boom en in een mand doet. Ook zijn er verschillende bloemen en kruiden in de plantenbakken te zien. De plantenbakken zijn veelal zelfgemaakt van pallethout, meldt Post Aruba.

De serie toont de hele cyclus van zelf planten tot en met oogsten. De serie is te koop bij het postkantoor van Oranjestad en van San Nicolas. Post Aruba heeft ook een sociale media pagina speciaal voor de eigen postzegels: www.facebook.com/Arubastamps.

Doe vriendelijk

ORANJESTAD — Het Renaissance Wind Creek Aruba Resort organiseerde afgelopen week verschillende activiteiten ter ere van Wereld Vriendelijkheidsdag (World Kindness Day) die jaarlijks op 13 november plaatsvindt onder de Papiamentstalige noemer 'siman di bondad'.

Zo hield een groot deel van het hotelteam gezamenlijk een beach clean-up bij Wariruti. Daarover zei het hotel: "Gedurende de week hebben we geparticipeerd in verschillende activiteiten als viering met de rest van de wereld met als simpel doel:

het wat vriendelijker zijn voor elkaar. Je weet nooit wat voor verschil je kunt maken", maken zij duidelijk op hun Facebookpagina. Ook werden werknemers gestimuleerd om collega's complimentjes te geven in de vorm van een kaart of notitie. Op dinsdag was het tijd voor 'Walk in my shoe' waarbij alle managers een halve dag het werk verrichten van de line staff. Bijzonder hierbij is dat de managers zelf niet bepalen waar ze komen te werken, maar dat dit door de werknemers bepaald wordt. Daarover verklaarde hotelmanager Paul Gielen dat dit belangrijk is, omdat de managers hun bevindingen

doorgeven aan de human resource afdeling zodat men kan zien waar er zaken verbeterd kunnen worden.

Op donderdag was het tijd voor traktaties en trakteren verschillende afdelingen elkaar op iets lekkers. Op vrijdag was er een gezamenlijke lunch in het Renaissance

Convention Center, waarbij de managers de rol van bediening, bar en opruimen overnamen. De Wereld Vriendelijkheidsdag werd in 1998 in het leven geroepen door de World Kindness Movement. Daarop aansluitend bestaat er ook jaarlijks een Doe Vriendelijk Dag op 17 februari.

Foto: Renaissance Wind Creek Aruba Resort

ONDERCURATELESTELLING

Bij beschikking van 9 november 2021, behorende bij AUA202102442 van het Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, is mevrouw **Lourdes Filomena WERLEMAN** geboren op 12 april 1943 in Aruba, onder curatele gesteld, met benoeming van haar dochter, **Shareen Shenella DAAL** geboren op 27 juli 1966 in Aruba en wonende in Aruba tot curatrice.

Na een periode van afnemende gezondheid is rustig ingeslapen op 84 jarige leeftijd onze dierbare man/vader/grootvader

JOHN FRANCIS ODUBER
echtgenoot van Suze Boesjes

Kinderen: Suzanne en Tommy Marck
Kleinkinderen: Kristian Lauren Menno
Zuster: †Ann en †Boy Eman-Oduber en familie
Broer: †Harmen(Bupi) en †Bettie Oduber-Giraldo en familie
Schoonbroer: Ger van Mourik en †Hettie van Mourik-Boesjes en familie

Veel dankbaarheid en waardering gaat uit naar alle medewerkers en personeel van Ouderenzorg Amada60+ te Dakota. Hij heeft daar zijn laatste levensfase mogen doorbrengen en hij werd omringd met alle zorg en tredeurheid.

Mogelijkheid tot afscheid is op 18 November, 2021 van 2uur tot 3.30 s'middags te Aurora Funeral Home, Dakota.

De crematie zal hierna in familiekring plaats vinden naar wens van de overledene.

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar 582-4333

Amigoe di Aruba

GOBIERNO DI ARUBA

ARBEIDSMARKTREGISTRATIE 2022

- Tur nos 4 formularianan di AMR 2022 lo ta riba nos website: www.dpl.aw entrante **dialuna 15 di November 2021**.
- Entrante **dialuna 29 di November 2021** te cu **diabierna dia 17 di December 2021** lo por entrega AMR 2022 sin cu mester haci un cita. Orario pa entrega ta di **8:00 am te cu 11:00 am**.
- Entrante **20 di December 2021** lo mester traha un cita via e email: dpl.arbeidsmarktregistratie@aruba.gov.aw
- Departamento di Arbeidsmarktregistratie** ta pidi pa tene e siguiente puntonan aki na consideracion pa asina nos por garantisar un servicio optimal y efectivo ora di pidi pa un cita via email;
 - Cuanto AMR 2022 lo kier bay entrega.
 - Number completo di e compania(nan).
 - Den ki sector e compania(nan) ta resorta: **ALGEMEEN – HOTEL- BOUW of SCHOONMAAK/TUINIER/BEWAKING**.
 - Ken lo ta e persona di contacto cu lo bay entrega e AMR 2022 pa compania (nan): **Directeur - Gemachtigde v/h Bedrijf - Consultant – Advocaat Kantoor - Accountantskantoor of Andere**.
 - Number, number di telefon of celular y email adres di e persona di contacto/ gemachtigde.
- Lo ricibi un email bek di e Departamento di AMR confirmando riba ki fecha y ora lo mester bin **entrega** e AMR 2022 na DPL.
- Entrante di e aña aki lo mester entrega e file di AMR 2022 **personalmente na DPL-O'Stad** situa na Engelandstraat #33.
- Departamento di Arbeidsmarktregistratie ta pidi pa tene e siguiente rekisitonan aki na consideracion dia cu bin **entrega** e AMR 2022;
 - Tur e formulario nan lo mester wordo entrega **getypt**.
 - Zorg pa tur e documento nan (file completo) ta firma cu **pen blauw**.
 - Zorg pa tin un Camara di Comercio (KvK) valido na momento di entrega, mirando cu DPL ta uza e mesun validez cu tin poni riba e KvK, esta **30 dia**.
 - Trece un copia di e email cu a haya e cita.
 - Trece un copia di e prome pagina (Checklist) pa asina DPL por stempel e cu a ricibi e documento nan.
 - Ta importante pa e persona **autorisa** cu ta bin entrega e AMR 2022, presenta cu un **ID** pa e por registra na balie.
 - Na tur **Consultant – Advocaat Kantoor – Accountantskantoor** cu lo kier entrega AMR 2022 pa un otro compania, sea asina bon di entrega prome pa propio compania y te ora cu haya e aprobacion di AMR 2022, e ora lo por traha un cita pa un otro compania.
 - Si acaso **no lo por entrega e AMR 2022 personalmente** ariba e **fecha y ora** cu a haya e cita, lo mester traha un cita **di nobo** via e email.
 - Ultimo dia cu lo por entrega e AMR 2022 lo ta dia 29 di Juli 2022.**

‘90 procent onderzoek maatschappelijk relevant’

Universiteit Aruba heeft samenleving steeds meer te bieden

ORANJESTAD — De universiteit is geen ivoren toren meer, waar professoren ‘wetenschap om de wetenschap’ bedrijven. De wetenschapper van nu is betrokken, zijn of haar onderzoek moet de samenleving ten goede komen. Voor de universiteiten van kleine eilandstaten geldt dit des te meer. In deze serie gaat de Amigoe in gesprek met promovendi aan de Universiteit van Aruba (UA). Wat behelst hun onderzoek en wat is de maatschappelijke relevantie ervan? Maar vandaag eerst deel 1 van een gesprek met onderzoekscoördinator van de UA Eric Mijts over de manieren waarop de Universiteit van Aruba een concrete bijdrage aan de samenleving probeert te leveren. Morgen deel 2.

door **Kees Beekmans**

Het is vrijdagochtend half acht als studenten en docenten een voor een de universiteit binnendruppelen. Onderzoekscoördinator Mijts, van huis uit Neerlandicus, begroet twee buitenlandse bachelorstudentes, die naar Aruba gekomen zijn voor een kortlopend onderwijsprogramma van zes weken, waarin ze een app willen ontwikkelen die gebruikers informeert over de biodiversiteit van de tuin van de universiteit. “Dit soort uitwisseling en dit soort programma’s, die niet losstaan van de wereld om ons heen, met een praktische uitkomst”, zegt Mijts, “zijn tegenwoordig schering en inslag.” “De wereld dwingt ons ertoe”, zegt de onderzoekscoördinator als we tegenover elkaar op zijn werkkamer zitten. “De universiteit moet de rol van *accelerator* van sociaal-economische verandering op zich nemen, moet betrokken zijn bij de grote

vraagstukken van deze tijd, zeker op een kleine eilandstaat als Aruba. De kennis die hier wordt opgebouwd moet voor de samenleving belangrijk zijn. Hier is de laatste jaren echt een kentering in gekomen.” En dus is het aantal onderzoeksmogelijkheden aan de universiteit de laatste jaren enorm gegroeid. “En we willen daar nog verder in doorgroeien”, zegt Mijts. Niet alleen docenten en medewerkers aan de universiteit doen onderzoek aan de UA, dat wordt ook gedaan door studenten zowel afkomstig uit Aruba als uit het buitenland. Bovendien herbergt de UA sinds 2019 een speciaal PhD-programma dat valt onder de faculteit SISSTEM. “Kenmerkend voor negentig procent van het onderzoek is dat het maatschappelijk relevant is”, aldus Mijts.

Thesis-programma

Een voorbeeld van maatschappelijk relevant onderzoek is het ‘bachelor thesis-

programma’ van tien weken, een samenwerkingsverband tussen de UA en het University College Utrecht. Mijts vat samen: “Onder begeleiding van een senior academicus analyseert een bachelorstudent een redelijk ingewikkeld probleem, en geeft op basis daarvan advies.” Hij noemt het voorbeeld van een bachelorstudente uit 2019 die onderzoek deed naar de invloed die off road-voertuigen als quads op het landschap hebben. “Dat is echt community based onderzoek in samenwerking met de gemeenschap en betrokken partijen.” In de betrekkelijk korte tijd dat de studente hier was sprak ze met bestuurders van verschillende departementen, met het management van Parke Arikok, met lokale ngo’s, en met gepassioneerde natuurliefhebbers. Mijts: “Studenten worden zich er zo van bewust dat er buiten de academie ook waardevolle kennis voorhanden is.” De studente in kwestie volgt inmiddels een dubbele master in Environmental Sciences en Biologie aan de Universiteit van Wageningen. In zulk kortlopende bacheloronderzoek – een programma onder de noemer ‘community based research for sustainable development in small island states’ – komt alles terug wat de UA tegenwoordig graag ziet. Studenten uit het buitenland die samenwerken met studenten van de UA en

met lokale partijen, die een reëel probleem analyseren, en daarvan verslag doen in een thesis. Mijts: “We eisen ook dat ze hun bevindingen presenteren tijdens een symposium hier in de aula.” Hij staat op en pakt twee kloeke boeken uit de kast die de verslagen bevatten van bachelorstudenten uit de jaren 2019 en 2020. Het idee achter de publicatie ervan is dat de onderzoeksresultaten beschikbaar komen voor de samenleving. In de boeken komen zo verscheidene onderwerpen aan bod als de sociaal-economische betekenis van mangroven, de respons van gezondheidsdiensten op kindermishandeling, re-integratie van ex-gevangenen en de kosten van de import van fruit en groenten. “De context voorop”, zegt Mijts. “De ons omringende samenleving erbij betrekken. Dat is waar het om gaat.” Het programma loopt inmiddels zes jaar en heeft 72 studenten-papers opgeleverd.

Docentenonderzoek

Een tweede onderzoeksterrein is dat van docenten van de UA. Volgens Mijts groeit de maatschappelijke betrokkenheid van het onderzoek dat door docenten wordt gedaan overal, op alle faculteiten van de UA. “We hebben bijvoorbeeld het Good Governance and Leadership Center opgericht, waarbij we kijken hoe de verschillende docenten en medewerkers

De ‘kloeke boeken’ waarin de verslagen zijn gepubliceerd van de studenten die in 2019 en 2020 aan het Thesis-programma van de UA deelnamen. Links onderaan op beide boeken onderzoekscoördinator Eric Mijts.

kunnen bijdragen aan de samenleving, bijvoorbeeld door onderzoek te doen naar good governance practices op kleine eilandstaten, daar een rapportage over te schrijven en op basis daarvan cursussen op maat aan te bieden aan het bestuursveld.” De docenten organiseren ook symposia, lezingen, discussieplatforms, aldus Mijts, allemaal vanuit de behoefte de dialoog met de samenleving

zo sterk mogelijk te maken. Onderzoek moet zijn weer-slag ook vinden in artikelen die in peer reviewed journals worden gepubliceerd. “Dat zie je ook terug in de wetenschappelijke jaarverslagen van de universiteit. Het aantal publicaties groeit zichtbaar. Steeds meer docenten promoveren ook. Het afgelopen jaar twee, en over twee weken promoveer ik zelf. Zo versterken we de academi-

sche ruggengraat op senior-niveau.”

Het tweede deel van dit gesprek verschijnt morgen in de krant. Dat gaat over het ontwikkelen van nieuwe modellen voor onderzoek en voor financiering van onderzoek, zoals het SISSTEM-programma, het terrein waarop de UA volgens onderzoekscoördinator Mijts het meest vernieuwend is.

Twée serviceverlening-cursussen afgerond

ORANJESTAD — De Aruba Hotel & Tourism Association (Ahata) heeft samen met de Caribbean Hotel & Tourism Association (CHTA) twee ‘service refresher’ cursussen georganiseerd. Hier deden zo’n 90 mensen aan mee van verschillende hotels en restaurants.

De cursussen werden gegeven door Suzanne Shillingford-Brooks en Louise John van de CHTA Education Foundation. Doel van de cursussen is de leden te ondersteunen en het verbeteren van het toeristisch product.

In de ‘Housekeeping Service Refresher Course’ ging het over thema’s zoals de meest praktische procedures bij schoonmaken, uitbreiding van de kennis over de hygiëne-protocollen van Covid-19 en tactieken om efficiënter te communiceren. Deelnemer aan de ‘Food & Beverage Service Refresher Course’

leerden over voedsel en de bereiding hiervan, dranken en basisconcepten over wijn,

hoe suggesties te maken voor meer *upselling* (een duurder product verkopen, red.) en

welk taalgebruik acceptabel is om authentiek met de klant te communiceren.

Festival di Derecho di Mucha ter viering van Wereld Kinderdag

ORANJESTAD — Ter viering van de Wereld Kinderdag ofwel Internationale Dag van de Rechten van Het Kind, jaarlijks op 20 november, wordt aanstaande vrijdag 19 november het ‘Festival di Derecho di Mucha’ (festival voor de Rechten van het Kind) georganiseerd bij Centro di Bario Playa Pabou. Zo laat de organisatie weten aan de pers.

De activiteiten starten vrijdag om drie uur in de middag en duren tot acht uur in de avond. Om zes uur is er een zogeheten ‘ora di locura’ gevolgd door een kindershow ‘Di Mucha pa Mucha’ met voorstellingen van dansgroepen en solisten. De kinderen worden gevraagd met zwemkleding te komen omdat er waterglijbanen zijn, maar ook trampolines, springkaste-

len, en monstertrucks. Kinderen kunnen hun gezicht laten beschilderen en ook meedoen aan verschillende spellen, en maken kans om een mobiele telefoon te winnen. Verder is er een niet-alcoholische bar en keuken met speciale prijzen voor kinderdag. Het evenement is mogelijk gemaakt met contributies van de Vertegenwoordig van Nederland op Aruba (VNO) en Asociacion pa Trabou Hubenil Arubano (ATHA). De toegang is gratis. De eerste 300 kinderen ontvangen een cadeau ter herinnering aan deze dag. United Nations Children’s Fund (Unicef) en de Verenigde Naties hebben op 20 november 1989 een verdrag aangenomen voor de rech-

ten van het kind. Hierin zijn de basisrechten van alle kinderen ter wereld vastgelegd. De belangrijkste zijn het recht op onderwijs, op eigen geloof en cultuur, op een naam en een nationaliteit, op een eigen mening, het recht op een veilig en gezond leven, op bescherming tegen kinderarbeid, op bescherming tegen mishandeling en geweld, op bescherming bij een oorlog, het recht op spelen, het recht op te groeien bij familie, op veilig drinkwater, op goede gezondheidszorg, op zorg bij een handicap. Alle rechten gelden voor alle kinderen over de hele wereld. Inmiddels is het verdrag door 191 van de 193 landen op de wereld ondertekend.

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

				9		2	3	
			1		4		5	8
			8					9
2			5			4		
9								7
		4			1			6
4					8			
5	7		4		2			
	3	2		7				

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

Poolse familie nieuwe eigenaar Manchebo

ORANJESTAD — De directeur van Molo Hotel Group, Lukasz Slominski, heeft gisteren Manchebo Beach Resort & Spa aangekocht. Een van de beeldbepalende hotels op Aruba is daarmee in Poolse handen overgegaan. Molo Hotel Group is een Pools familiebedrijf dat is gevestigd in Engeland en zijn hoofdkantoor in Zwitserland heeft. Met de aankoop van Manchebo maakt het Poolse familiebedrijf zijn entree op Aruba.

Molo Hotel Group bezit ruim tien hotels veelal in het luxere segment in Engeland, Rome en Polen, waaronder Marriott Hotels en een Hilton. In 2020, vlak voor de coronapandemie uitbrak, was de familie Slominski op Aruba met als doel een luxe resort op een toplocatie aan de lijst van bezittingen toe te voegen. Volgens directeur Lukasz Slominski werd hij ‘verliefd’ op Manchebo en de ligging ervan toen hij daar halverwege een wandeling op Eagle Beach met zijn ouders wat ging drinken.

Hij zocht contact met de familie Cohen, die het resort al meer dan een halve eeuw bezit en beheert. De Cohens kochten het 72 kamers tellende ‘oceanfront hotel’ in

1970 van de drie KLM-piloten die het in 1966 hadden laten bouwen. En hoewel het resort aanvankelijk niet te koop was, zou de familie Cohen overstag zijn gegaan, onder meer omdat het nu in handen komt van een familiebedrijf. De Slominski’s hebben toegezegd het personeel te behouden en in ieder geval de komende jaren de geest van het originele concept intact te laten. Volgens één van de kinderen Cohen delen beide families veel van dezelfde waarden.

Volgens een persbericht van Molo Hotel Group is de patriarch van de familie Slominski, Eugeniusz, een timmerman, ooit in Polen met een meubelmakerij in zijn eigen garage begonnen, dat

De verkoop van Manchebo is bezegeld. Advocaat Lincoln Gomez overhandigt het contract aan Lukasz Slominski. Rechts achteraan de ‘patriarch’ van de familie, Eugeniusz Slominski.

inmiddels tot een prefab-constructiebedrijf is uitgegroeid. Omdat de familie sinds lang

een passie zou hebben voor hotelinterieurs, constructie en financiën, zouden ze zich

als het ware natuurlijkerwijze tot de hotelbusiness aangetrokken hebben geveld.

2 jaar CMC

Foto: CMC

In het CMC werd gisteren stilgestaan bij het 2-jarig bestaan.

WILLEMSTAD — Het Curaçao Medical center (CMC) bestond gisteren precies twee jaar. Een periode waarin Covid-19 een grote invloed heeft op het reilen en zeilen van het ziekenhuis.

Naast de enorme uitdagingen zoals de financiële tekorten, zijn er ook hoogtepunten, zoals de overeenkomst met de BES-eilanden voor regionale zorgverlening en dus ook de nodige inkomsten, zo kijkt de CMC-directie terug.

Voorop blijft staan de kwaliteit van de zorgverlening aan de samenleving. Ook al is de druk op het personeel groot door de Covid-19-

crisis en moesten electieve operaties verschillende keren uitgesteld worden. De pandemie heeft een grote stempel op het CMC gedrukt.

De directie stond stil bij de de Covid-19-pieken, zoals in april toen de intensive care-afdeling vol lag en patiënten uitgezonden moesten worden naar Aruba.

CMC telde op het hoogtepunt 145 coronapatiënten en had alle hulp van zorgpersoneel van buiten nodig, maar ook bij de andere departementen als de beveiliging, schoonmaak, communicatie en administratie. Pijnlijk was de beslissing om tijdelijk geen familie toe

te laten vanwege de maatregelen en dus het instellen van het digitale Stay Connected-project. Een van de volgende doelstellingen is de JCI-accreditatie dat Curaçao op de International Healthcare

Map zal plaatsnemen. Dat kan niet zonder het personeel. Daarom zei medisch directeur Ingemar Merckies van uit de grond van zijn hart een dank je wel voor hun toewijding en doorzettingsvermogen.

Het ‘prikkel draad’

Creëer bewustzijn en publiceer een foto van iets dat mensen in gevaar kan brengen!

E-mail naar aosaruba@amigoe.com.

Enquête onder lokale bedrijven over effect bureaucratie

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — De Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) is een onderzoek gestart naar de effecten van administratieve lasten, ook wel bekend als bureaucratie of red tape, op de bedrijfsprestaties en de economische groei op Curaçao en Sint Maarten. Als onderdeel van dit onderzoek houdt de CBCS, in samenwerking met de Kamer van Koophandel en Nijverheid van Curaçao, een online-enquête onder Curaçaose bedrijven en instituties.

Duizend aselekt gekozen entiteiten op Curaçao zouden vandaag een e-mail ontvangen van de afdeling Research van het CBCS, met een uitnodiging om deel te nemen aan een online-enquête. De enquête wordt aangeboden in drie talen en de tijd om die in te vullen wordt geschat op ongeveer tien minuten. De CBCS vraagt de geselecteerde entiteiten om de enquête vóór 30 november

2021 in te vullen. De enquête is anoniem en alle verzamelde gegevens en informatie zullen strikt vertrouwelijk worden behandeld, verzekerd de bank in een persbericht.

De vragen gaan onder meer over het aanvragen van exploitatie-, bouw- en tewerkstellingsvergunningen. “Het onderzoek is erop gericht inzicht te krijgen in het effect van bureaucratie op de

particuliere sector. Meer specifiek zullen de kosten in termen van tijd en geld worden gemeten die gemoeid zijn met de naleving van administratieve procedures en voorschriften.”

Sint Maarten
Onder bedrijven in Sint Maarten houdt de CBCS begin 2022 een soortgelijke enquête. In 2022 wil de CBCS een rapport publiceren over vraagstukken met betrekking tot de naleving van administratieve procedures op Curaçao, waarin de resultaten van dit onderzoek en ook aanbevelingen zijn verwerkt. “De CBCS dankt alle geselecteerde entiteiten bij voorbaat voor hun medewerking aan dit onderzoek.”

Toerist overleden bij Klein Curaçao

WILLEMSTAD — Een 75-jarige toerist is zaterdagochtend overleden bij Klein Curaçao. De melding kwam rond tien uur binnen bij de Rescue & Coordination Center (RCC) van de Kustwacht Caribisch Gebied, op kanaal 16 VHF van een bemanningslid van het vaartuig ‘Cool Runnings’, dat er een man in zee lag bij Klein Curaçao en eruit is gehaald.

Omstanders hebben de man, die een hartaanval kreeg, nog proberen te reanimeren. De RCC nam direct contact op met de vrijwilligersreddingsorganisatie Citro-medico om een arts naar het eiland te sturen. Later bleek dit

niet nodig te zijn, omdat er toevallig een arts aanwezig was. De AW-139 helikopter van de Kustwacht is ingezet om de medische evacuatie uit te voeren en de boot Metal Shark I-03 is uitgevaren om te assisteren. Na twintig minuten reani-

meren heeft de arts die ter plekke was de dood van de toerist geconstateerd. De helikopter heeft het lijk overgebracht naar het kustwachtsteunpunt op Hato en overgedragen aan het Korps Politie Curaçao (KPC). De Metal Shark heeft de familie van de overledene overgebracht naar de vissershaven op Caracasbaai om hun auto op te halen. “De kustwacht wenst de familie van de overledene veel sterkte toe.”

50 jaar vrouwen in KPC

WILLEMSTAD — Het was gisteren vijftig jaar geleden dat vrouwen op verzoek van de overheid lid mochten worden van het politiekorps, destijds het Korps Politie Nederlandse Antillen (KPNA). Deze mooie dag werd vandaag herdacht en gevierd met een Heilige Mis in de kathedraal van Pietermaai, gevolgd met de officiële opening van een mini-expositie bij het Nationaal Archief. De expositie is tot 22 maart volgend jaar geopend.

Van de zeshonderd sollicitanten zijn twaalf kandidaten geselecteerd om hun studie in Leusden, Nederland te starten. Reden hiervoor was het feit dat de infrastructuur destijds niet adequaat was voor lokale vrouwelijke politieagenten, aangezien alles gebaseerd was op mannen.

De vrouwen stapten op 15 november 1971 op een KLM-vlucht om de basispolitieopleiding te gaan volgen en keerden in maart van 1973 terug als geslaagden.

De strijd is toen pas begonnen. Zij moesten hard werken tegen discriminerende aspecten zoals het niet mogen dragen van een vuurwapen, het niet mogen werken van wachtdiensten, het niet kunnen controleren van gedetineerden, en het verbod op werken op andere eilanden van de Antillen. Degenen die kozen om te trouwen, kregen conform de wet eervol ontslag. Maar de eerste vrouwelijke agenten lieten hun sporen achter en hebben bovendien de weg ge-

baand voor andere vrouwen in het korps.

De vrouwen in het korps nodigden voor de mis van ‘s ochtends iedereen uit die ooit bij een afdeling of instantie heeft gewerkt die destijds alleen voor mannen bestemd was.

Naast de expositie bij het Nationaal Archief, tot en met 22 maart, is een uitgebreidere expositie te zien aan de Nijmegenstraat.

Alle scholen, vrouwenclubs en andere geïnteresseerden kunnen de expositie aan de Nijmegenstraat 54 tussen 10.00 en 15.00 uur bezoeken. “Om samenscholing te voorkomen, dient men wel een afspraak te maken bij Cassandra Martha via het telefoonnummer 562-6356.”

CuraDoet: Voor elkaar met elkaar

WILLEMSTAD — ‘Voor elkaar met elkaar.’ Dat is de kreet, naast het originele motto ‘Dun’un man, gan’un kurason!’, van de negende editie van CuraçaoDoet. Hiermee wordt beoogd de nadruk te leggen op wat wij voor elkaar doen, meldt de organisatie Curaçao Cares in een persbericht.

Met deze kreet in gedachten is dit jaar het seizoen samen met Scouting Group St. Antonius, samen met Stichting Dash en Brigada di seguridat I formashon afgetrapt. Deze krant schreef daar afgelopen week over. Elk jaar opnieuw maken de vele duizenden vrijwilligers en vertegenwoordigers van sociaal-maatschappelijke organisaties mooie herinneringen met elkaar door simpelweg ‘goed te doen’.

Klussen en activiteiten aanmelden
Sociale organisaties en goede doelen kunnen vanaf nu hun klus aanmelden op de website www.curadoet.com of door contact op te nemen met Curaçao Cares via curadoet@curacaocares.org. Een

klus aanmelden kan tot 16 januari 2022. Om een stichting of vereniging te helpen om een klus uit te voeren, stelt het Oranje Fonds een bijdrage tot maximaal 1100 gulden beschikbaar, bijvoorbeeld voor materiaal of vervoer. Deze aanvragen kunnen via de website gedaan worden. Organisaties kunnen daar ook de toolkit met de algemene voorwaarden downloaden.

Als de klussen van sociale organisaties zijn aangemeld, kan iedereen vanaf begin januari 2022 een leuke klus uitzoeken en een steentje bijdragen tijdens het Curaçao weekeinde op 11 en 12 maart 2022, aldus de organisatie. Particulieren, bedrijven en scholen,

maar ook families, vriendengroepen en sportteams kunnen zich dan aanmelden voor een leuke klus en de handen uit de mouwen steken. Bedrijven kunnen deze landelijke actie ook steunen door een dienst of product gratis of met korting beschikbaar te stellen. “Voor scholen is CuraDoet een ideale kans om jongeren kennis te laten maken met vrijwilligerswerk. Heel Curaçao doet mee! Jij ook?”

Informatie
Voor meer informatie kan contact opgenomen worden met Vicky Trinidad via +5999 540-0177. Bellen naar kantoor tussen 09.00 uur en 13.00 uur van maandag tot en met donderdag is ook mogelijk: +5999 788-1952. Het adres van Curaçao Cares is Bitterstraat 17 in Scharloo. Persoonlijk langskomen kan ook, daar moet eerst wel voor gebeld of gemaaild worden: curadoet@curacaocares.org.

Kolegio Iris Bruyning vertolkt ‘Salú ku Bolo’ het beste

WILLEMSTAD — Kolegio Iris Bruyning heeft 1200 dollar gewonnen met de CFF Pabien-Challenge ter ere van het twaalfjarig bestaan van Child First Foundation (CFF). De school in Bonam stak het felicitatielied ‘Salú ku Bolo’ het beste in een nieuw en eigentijds jasje.

Het doel van de Pabien – Challenge is om het vermeende felicitatielied in het Papiaments, ‘Salú ku Bolo’, volstrekt te overschaduwen en tot het verleden te laten behoren. “Dat liedje mag het museum in”, schrijft CFF in een persbericht. Het nieuwe, toekomstbestendige felicitatielied ‘Pabien’, waarmee er in tegenstelling tot ‘Salú ku Bolo’ wél iemand gefeliciteerd wordt, is door Christian A. Peterson gecomponeerd en kan gezongen worden bij iedere viering.

Deelnemers konden hun inzending tot 9 november om 00.00 ’s nachts publiceren op social media onder vermelding van ‘CFF Pabien – Challenge’. De jury van de challenge, bestaande uit CFF-vertegenwoordiger Andayé Tecla en vier lokale oud-premiers – Maria Li-

Het moment van de prijsuitreiking.

beria-Peters, Mirna Louisa-Godett, voorzitter Stanley Betrian en Eugène Rhugenaath – heeft de meest aangrijpende en hartverwarmende en/of -verscheurende inzending gekozen waarna Betrian de prijs aan de winnaar, Kolegio Iris Bruyning in Bonam, heeft uitgereikt. De inzendingen varieerden van opnames door individuen, muzikale en vriendengroepen, tot gezinnen en scholen. Opvallend was volgens CFF het aantal in-

Schoolkinderen pronken met de prijs.

ternationale inzendingen. Kolegio Iris Bruyning kreeg ter ere van het twaalfjarig bestaan van CFF een prijs van 1200 dollar mee.

CFF, die onder voorzitterschap van Christian Peterson staat, heeft ten doel om de positieve, actieve aanwezigheid van vaders te stimuleren zodat kinderen tot succesvolle wereldburgers opgroeien. Hiermee draagt

CFF bij aan de ontwikkeling van mensen die een indachtig, levensdoel bewust, productief, gelukkig en betekenisvol leven leiden. Omdat het behalen van deze doelstelling, het doorlopen van processen vereist die leiden naar bewustwording over gewoontes, tradities en expressievormen, heeft CFF ter viering van haar eigen ‘verjaardag’ de CFF Pabien – Challenge gelanceerd.

Tekst winnende school:

**“Pabien, riba bo día.
Nos t’ei, pa kompartí.
Hopi año, hopi año, hopi año felis!**

**Bo ta di fiesta, awe.
Nos t’ei, pa selebrá.
Hopi año, hopi año, hopi año felis!”**

OM Sint Maarten eist 3 jaar cel voor Buncamper in Ruby-zaak

PHILIPSBURG — De officier van justitie heeft tijdens de voortzetting van de hoorzittingen in het ‘Ruby’-onderzoek gisteren een gevangenisstraf van drie jaar en een werkverbod van drie jaar als ambtenaar geeïst tegen parlementslid en voormalig hooggeplaatst ambtenaar Claudius Buncamper.

Zijn echtgenote, Maria Buncamper-Molanus, riskeert twaalf maanden in deze zaak, en directeurs van bedrijf Robelto and Sons (R&S) L.A.L.P. en R.B.F. hoorden de officier van justitie een jaar voorwaardelijk eisen, met een proeftijd van twee jaar en 240 uur taakstraf. Hun bedrijf, dat in deze omkopszaak als ‘voertuig’ werd gebruikt, zal een voorwaardelijke boete van 100.000 gulden krijgen, als het aan het Openbaar Ministerie (OM) ligt. Buncamper is aangeklaagd voor het aannemen van steekpenningen van P., F. en hun bedrijf R&S in zijn hoedanigheid van hoofd van de afdeling Infrastructuurbeheer van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu en Infrastructuur (Vromi) tussen 1 mei 2015 en 30 augustus 2018. In deze periode zou hij meer dan 600.000 gulden voor hemzelf, zijn vrouw en zijn dochter en zoon hebben ontvangen. Dit waren niet alleen contante betalingen, maar ook in verschillende andere vormen, zoals een serviceovereenkomst met Molanus’ bedrijf Caribbean International Financial Services (CIFS) en een arbeidsovereenkomst met de zoon van Buncamper.

‘Geschenken’ of steekpenningen
Deze ‘geschenken’ of steekpenningen waren bedoeld om Buncamper zijn invloed aan te laten wenden zodat het landfill-beheercontract voor 2016-2017 aan R&S werd ge-

gund, en – zodra het contract was gegund – zou naleving van de geldende (veiligheids) procedures op de stortplaats niet of niet meer volledig worden gehandhaafd. De betalingen dienden ook om de bedrijfsleiders te voorzien van geheime informatie ter voorbereiding van het aanbestedingsproces, om hen gedetailleerd te adviseren over de aanbesteding en zelfs om de benodigde aanbestedingsdocumenten voor hen op te stellen, aldus het OM. Daarnaast moesten er betalingen worden gedaan om de onderlinge relatie tussen de verdachten in stand te houden en toekomstige opdrachten mogelijk te maken. Molanus wordt ervan beschuldigd deze handelingen samen met haar echtgenoot te hebben gepleegd. F. en P. worden ervan beschuldigd meerdere keren steekpenningen te hebben betaald.

Buncamper wordt ook beschuldigd van misbruik van zijn positie als ambtenaar om voordeel te behalen voor zichzelf of zijn gezin met betrekking tot een stuk grond op het strand van Kim Sha tussen 1 april 2016 en 31 december 2017. Dit perceel was eigendom van het land Sint Maarten en Buncamper zou zijn invloed hebben aangewend om een verhuisverzoek van zijn familiebedrijf S&Y Enterprises goed te keuren, een huurovereenkomst te sluiten en het bedrijf vervolgens ook een bouwvergunning te verlenen voor een bar/res-

Op 23 maart 2016 ontving het RST een bericht dat de aanbesteding van de stortplaats niet integer was verlopen.

taurant op deze locatie, terwijl dit in strijd was met de bestemming van dit perceel, namelijk een parkeerplaats. Verder heeft Buncamper naar het oordeel van de officier van justitie meer dan dertig facturen vervalst van acht verschillende bedrijven, die hij zou hebben gestuurd naar bouwbedrijf Windward Roads (WWR). Daardoor zijn deze door WWR aan Vromi in rekening gebracht voor werkzaamheden in verband met het rioolwaterzuiveringsproject, terwijl dit in werkelijkheid facturen waren die betrekking hadden op artikelen en werk voor hemzelf, zijn familie of liefdadigheidsinstelling de Lions Club.

Uitdaging

Buncamper heeft publiek geld gebruikt om zijn eigen zakken, die van zijn familie, en van de Lions Club te vullen ten koste van de gemeenschap en de belastingbetalers, zo stelde het OM, nadat de Wraakkamer een verzoek verwierp van advocaat Jairo Bloem om rechter Sander van Lieshout van deze zaak te halen vanwege ‘partijdigheid’ en ‘vooroordelen’. Na beraadslaging achter gesloten deuren heeft de Kamer echter geen reden gevonden om aan de onpartijdigheid van de rechter te twijfelen. “De Buncampers zijn vooral goed voor zichzelf, niet voor de mensen van Sint Maar-

ten”, aldus de officier van justitie. Buncamper werd omschreven als ‘wraakzuchtig’, iemand die je het leven erg moeilijk kon maken en mensen hun baan kon laten kwijtraken als ze niet aan zijn eisen voldeden.

Volgens het OM kon worden bewezen dat Buncamper het beheer van de stortplaats toevertrouwde aan R&S, die vervolgens zijn vrouw en zoon moesten inhuren en hemzelf daarvoor 6000 tot 7000 dollar per maand moest betalen. “Als gevolg daarvan werd de stortplaats niet goed beheerd, waardoor er regelmatig branden ontstonden met ernstige gezondheidsrisico’s voor de bevolking.”

Integriteit

Naar het oordeel van de officier van justitie heeft Buncamper, sinds september 1996 in dienst van het ministerie van Vromi, misbruik gemaakt van zijn bevoegdheid om zichzelf en zijn gezin te bevoordelen ten koste van andere ondernemers en de bevolking van Sint Maarten. Daarmee heeft hij ‘de geloofwaardigheid en legitimiteit van de overheid aangetast’, verklaarde de aanklager in haar slottoespraak. “Voor het goed functioneren van een democratische samenleving is het essentieel dat burgers kunnen vertrouwen op de objectiviteit en integriteit van het overheids-optreden.” Buncamper heeft

dit vertrouwen geschonden door steekpenningen aan te nemen, rekeningen te vervalsen en zijn familieleden en de Lions Club te bevoordelen, aldus het OM. In zijn baan, waarin van hem werd verwacht dat hij een voorbeeld zou zijn, ‘promootte’ Buncamper dat het normaal zou zijn om overheidscontracten, besluiten en middelen te gebruiken voor persoonlijk gewin. Dit gedrag is in strijd met de plichten van een ambtenaar, aldus de officier van justitie. De acties van Buncamper leidden ook tot oneerlijke concurrentie bij het beschikbaar stellen van overheidsaanbestedingen en vergunningen alleen aan zijn familie en aan de bedrijven die steekpenningen konden en wilden betalen. Hierdoor maakten andere werkzoekenden en eerlijke ondernemers geen schijn van kans.

Buncamper bracht ook de volksgezondheid op Sint Maarten in gevaar door de kwaliteit van het management op de ‘dump’ niet te bewaken. Hij schakelde R&S in terwijl duidelijk was dat het bedrijf niet over voldoende kennis, financiële middelen en apparatuur beschikte om de stortplaats effectief te beheren. Zelfs na de branden greep hij niet in door de regels en richtlijnen met betrekking tot het beheer van stortplaatsen op te leggen.

Indien mogelijk doet de rechtbank in deze zaak op 23 december, maar in ieder geval niet later dan 13 januari 2022, uitspraak, zei de rechter aan het einde van de zitting gisteren. De zaak gaat vandaag verder, waarbij Bloem namens de Buncampers pleit.

Statia registers 2e Covid-geval

ORANJESTAD — Het Openbaar Lichaam Sint Eustatius heeft zaterdag een nieuw geval van Covid-19 bevestigd. Met dit positieve geval is het aantal bevestigde gevallen op het eiland opgelopen tot twee. De persoon met de positieve testuitslag werkt in de toeristenindustrie en is in isolatie geplaatst in de hospitaier (foto). Volgens de GGD gaat het lichamelijke goed met deze persoon. De GGD voert momenteel contactopsporing uit naar aanleiding van het positieve geval. Het eerste positieve geval betrof een persoon die in quarantaine zat, dus contactopsporing was niet nodig. Statia zit momenteel midden in de vijfdaagse viering van Statia Day, die vandaag 16 november, gevierd wordt.

Conclusie onderzoek:

‘Geen reden Chogogo vergunning te weigeren, opgelegde dwangsom blijft wel van kracht’

KRALENDIJK — Na raadpleging van de geldende wet- en regelgeving is het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) tot de conclusie gekomen dat er geen redenen zijn Chogogo Dive & Beach Resort de gevraagde vergunning te onthouden indien aan de aanvullende voorwaarden wordt voldaan om te verzekeren dat er geen zand van het strand in zee terecht kan komen, zo meldt het OLB in een persbericht.

Daartoe zal de reeds gebouwde keermuur moeten worden aangepast. De opgelegde dwangsom wordt gehandhaafd op grond van de feitelijke constatering dat het zand is

gestort op een moment dat daarvoor geen vergunning was verleend. Het OLB baseert zich bij zijn advies op lokale en nationale verordeningen waaronder het Natuurplan Bonaire en het Natuur- en Milieubeleidsplan Caribisch Nederland.

Alvorens tot besluitvorming over te gaan, heeft het OLB bovendien advies van een onafhankelijke externe partij gevraagd.

Ook is omgevingsonderzoek gedaan en daaruit is naar voren gekomen dat het in 2015 een ondernemer is toegestaan hetzelfde soort zand te gebruiken voor de aanleg van een strand op dezelfde locatie.

Opening M.J. Farm

WILLEMSTAD — Met de officiële opening te Bou Barber 158a van de ‘M.J. Farm’ afgelopen zaterdag, wil eigenaar Arjeanne de Aquino een constante en kwalitatieve bijdrage leveren aan de lokale voedselvoorziening. De farm huisvest nu tussen 250 en 300 varkens, zo laat De Aquino weten: “Het exacte aantal weet ik niet uit mijn hoofd, aangezien er dagelijks bevallingen zijn en zodoende ook veel biggetjes.”

Hij vervolgt: “We willen een wekelijkse bijdrage leveren voor afname door supermarkten, tussen de 25 en 30 dieren. Het doel is om in de lokale behoefte aan kwalitatief vlees tegen een goede prijs te kunnen voorzien. Bij ons verblijven de moeders op een ongeveer 4000 vierkante meter groot terrein, waar ze vrij kunnen bewegen en zonder stress kunnen leven tot de tijd aanbreekt dat ze moeten bevallen. Dan worden ze in stallen ondergebracht van verschillende afmetingen.” De opper-

vlakten van de stallen variëren tussen de 2,5 bij 3 meter en 5 bij 5 meter.

De varkensfarm en het gedeelte waar grondstoffen verbouwd zullen worden, bestrijkt een oppervlak van ongeveer 10.000 vierkante meter. “Binnen dit project zullen er gewassen worden aangeplant/verbouwd zoals sojabonen en de sorghumplant die net als snijmais geschikt is voor veevoer. Voor een verdere verwerking daarvan tot voedsel, beschikken wij over twee omvangrij-

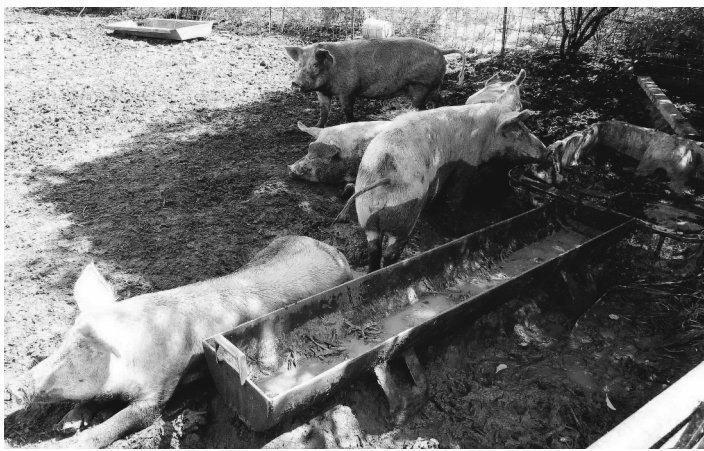

Da Aquino (groen shirt) geeft tijdens de opening uitleg over onder meer het verbouwen van gewassen, die machinaal (de groene machine links) tot varkensvoer verwerkt worden.

ke machines”, aldus de eigenaar van de M.J. Farm. Hij laat weten dat het bedrijf nu met een wervingsprocedure zal starten om de farm extra te bemannen. “We zijn nu dus net gestart en zullen personeel gaan werven. Ook willen wij stagiaires aantrekken om het vak te leren. Zo zullen de kinderen uit de buurt ook de gelegenheid

krijgen om te leren”, aldus de eigenaar.

Hoe hij de fijne kneepjes van landbouw en veeteelt meekreeg, daarop antwoordt hij: “Ik heb een opleiding tot elektricien voltooid om vervolgens voor de brandweer afdeling van de Islamraffinerij te gaan werken. Over het verbouwen van

Foto's: John Jairo Herrera

De moeders leven tot aan de bevalling buiten in een stressvrije omgeving.

gewassen en veeteelt heb ik in mijn vroege jeugd van mijn vader veel geleerd. Hij werkte namelijk voor de LJV (de huidige dienst AVB die voorheen onder de noemer Landbouw, Veeteelt en Visserij bekend was, red.) en als hij met de tractor ingezet werd om landbouwterreinen om te ploegen, bracht ik mijn zomervakanties met mijn

vader en zijn LJV-collega's door. Ik hielp dan mee en leerde zodoende veel over landbouw en veeteelt.”

Voorbereidingen

Aan de daadwerkelijke opening van de farm gingen twee jaar van voorbereidingen vooraf: “Het bedrijf had ik al twee jaar geleden bij de Kamer van Koophandel inge-

schreven. Maar het heeft dus twee jaar geduurd aangezien ik op eigen kracht – met hulp van vrienden – beetje bij beetje aan de inrichting van de farm heb gewerkt. We beschikken over de benodigde vergunningen. De farm wordt verder ook door het ministerie van GMN (Gezondheid, Milieu en Natuur) wekelijks gecontroleerd. Ook staan wij met de Veterinaire Dienst in nauw contact aangezien de dieren, geheel conform de regels, naar het slachthuis worden gebracht en het vlees zodoende aan de nodige keuringen zal worden onderworpen.” Verder is de farm een samenwerking aangegaan, waarbij er op bestelling vlees wordt gerookt.

Belangstellenden die een kijkje willen nemen op de farm, kunnen dit op afspraak doen door naar De Aquino te bellen via het nummer 528-5464.

Euro

Winst

AMSTERDAM — De AEX-index van de aandelenbeurs in Amsterdam stond vandaag op winst. Techinvesteerder Prosus was koploper in de hoofdindex. De onderneming, die volgende week met volledige halfjaarcijfers komt, gaf alvast een positief kijkje in de boeken.

De AEX op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,4 procent hoger op 826,40 punten. De MidKap daalde 0,1 procent tot 1090,85 punten. De graadmeters in Frankfurt, Londen en Parijs wonnen tot 0,3 procent.

Prosus ging 3,7 procent vooruit. Het bedrijf denkt, ondanks de verkoop van een deel van de aandelen in het Chinese techconcern Tencent, toch meer te gaan verdienen aan dat belang. Shell (plus 2,4 procent) zette de opmars voort. Het olie- en gasconcern liet gisteren weten op papier volledig Brits te willen worden en het hoofdkantoor naar Londen te verhuizen.

De euro was 1,1355 dollar waard, tegen 1,1423 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie werd 0,4 procent duurder op 81,20 dollar. Brentolie kostte 0,5 procent meer op 82,48 dollar per vat.

Tokio

Wisselend

TOKIO — De Aziatische aandelenbeurzen lieten vandaag een wisselend beeld zien. Beleggers reageerden op de online top tussen de Amerikaanse en Chinese presidenten Joe Biden en Xi Jinping. Die ontmoeting werd overwegend positief ontvangen, met name omdat de twee elkaar vriendelijk begroetten. Daarna spraken ze over allerlei zaken, waaronder de Amerikaanse aanpak van Chinese bedrijven, maar ook over de situatie rond Taiwan. Veel beleggers zien het feit dat Biden en Xi elkaar spraken als een signaal dat de spanningen tussen de Verenigde Staten en China verminderen.

De Nikkei-index in Tokio sloot 0,1 procent hoger op een stand van 29.808,12 punten. De Japanse autoproducent Subaru steeg bijna 6 procent. Containerbedrijf Nippon Yusen Kabushiki Kaisha stond juist bij de grootste dalers op de Japanse beurs en leverde 2,6 procent in.

De Hang Seng in Hongkong ging 1,2 procent vooruit. De Kospi in Seoul noteerde tussentijds 0,1 procent in de min en de beurs in Shanghai stond op een verlies van 0,2 procent. De All Ordinaries in Sydney verloor 0,7 procent.

Wall Street

In de plus

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag met kleine koersuitslagen geopend. De aandacht van beleggers op Wall Street ging onder meer uit naar cijfers over de Amerikaanse winkelverkoop.

De Dow-Jonesindex noteerde kort na opening een plusje van 0,2 procent op 36.173 punten. De brede S&P 500 steeg 0,1 procent tot 4687 punten en de technologiegraadmeter Nasdaq was nagenoeg onveranderd op 15.880 punten.

De winkelverkoop in de Verenigde Staten gingen vorige maand met 1,7 procent omhoog, de sterkste toename sinds maart. Het cijfer geeft aan dat de Amerikaanse consumentenbestedingen sterk blijven. De uitgaven van consumenten vormen het grootste deel van de Amerikaanse economie.

Walmart ging 0,8 procent omlaag, ondanks beter dan verwachte cijfers en een verhoging van de prognoses. Walmart rekent op een sterke verkoop tijdens de feestdagen. Home Depot overtrof eveneens de verwachtingen en dat werd wel beloond met een koersstijging van 3 procent. Branchegenoot Lowe's lifte mee met een plus van 2,4 procent.

CBS: Economie in 3e kwartaal naar niveau van voor corona

DEN HAAG — De economie is in het derde kwartaal met 1,9 procent gegroeid en daarmee is die voor het eerst sinds het uitbreken van de coronacrisis weer groter dan voor de pandemie, meldt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De groei, die sterker was dan economen hadden voorzien, werd vooral veroorzaakt door meer uitgaven door huishoudens. Investerings namen juist af.

Aan het einde van het tweede kwartaal was het bruto binnenlands product (bbp) al vrijwel gelijk aan eind 2019. Met de nieuwe stijging is de economie dus volledig hersteld van de krimp die vanuit wege corona volgde in het eerste en tweede kwartaal van vorig jaar. Daarna was er al wat herstel, maar in het eerste kwartaal van dit jaar volgde een nieuwe dip als gevolg van de coronalockdown af-

gelopen winter. Vervolgens zette het herstel weer sterk door. Behalve de toegenomen consumptie van huishoudens gaf ook de overheid meer uit, onder meer aan coronatesen en het vaccineren door de GGD. Huishoudens gaven juist meer geld uit aan zaken als horeca, recreatie en cultuur, sectoren waar ze eerder geen gebruik van konden maken. Ook werd weer meer aan kleding besteed,

nu mensen elkaar weer meer opzochten.

Andere landen

In vergelijking met andere landen presteerde de Nederlandse economie sterk. De Amerikaanse economie kwam bijvoorbeeld wel eerder boven het niveau van voor de pandemie uit, maar daarna vertraagde de groei. De Nederlandse economie ligt daardoor inmiddels voor op die van de Verenigde Staten. Ook ten opzichte van andere Europese landen deed de Nederlandse economie het goed.

Of dat zo blijft nu Nederland weer meer coronamaatregelen neemt, moet nog blijken. Hoofdeconoom van het CBS Peter Hein van Mul-

ligen vindt het nog te vroeg om daar iets over te zeggen. "Het is nog onduidelijk hoe sectoren geraakt worden en of er mogelijk nog steun komt voor bedrijven. Dat heeft allemaal invloed." Het Europese statistiekbureau Eurostat meldde in een nieuwe raming dat de economie van de eurozone in het derde kwartaal met 2,2 procent is gegroeid in vergelijking met de voorgaande periode. Het cijfer komt overeen met een voorlopige schatting. Daarmee lag het groeitempo op een vergelijkbaar niveau als in het tweede kwartaal toen sprake was van een plus van 2,1 procent. Voor de gehele Europese Unie kwam de groei uit op 2,1 procent op kwartaalbasis.

Moederbedrijf Johnnie Walker verwacht meer drank te verkopen

Foto: Shutterstock

LONDEN — De Britse drankenfabrikant Diageo, het moederbedrijf van merken zoals Johnnie Walker, Guinness en Baileys, verwacht de komende jaren een verdere groei van de drankenverkoop, meldt het bedrijf tijdens een beleggersdag.

Diageo houdt voor de eerste helft van dit boekjaar, dat loopt tot en met juni, rekening met een groei van ten minste 16 procent. Het bedrijf verhoogt ook de verwachting voor de groei van het marktaandeel. In 2030 rekent het bedrijf op een marktaandeel in de gehele alcoholmarkt van 6 procent.

Vorig jaar was dat 4 procent. Enkele maanden geleden hieven veel landen coronabeperkende maatregelen weer op en gingen economieën steeds meer open. Daardoor konden mensen weer naar bars en restaurants, plekken waar Diageo zijn waar afzet. Het eerdere verlies dat Diageo leed door de virus-

uitbraak werd maar deels gecompenseerd door extra verkopen in supermarkten en slijterijen.

Verwachting

De drankenproducent verwacht dat de groei de rest van het jaar zal doorzetten, maar is iets minder positief over de tweede helft van het boekjaar. Door de pandemie en het toenemend aantal besmettingen zijn in diverse landen alweer lockdowns of nieuwe coronabeperkende maatregelen afgekondigd. Zo

mag de Nederlandse horeca de komende weken maar tot 20.00 uur open zijn.

Voor de komende jaren, tot 2025, rekent het bedrijf op een groei van de verkopen tussen de 5 en 7 procent. De afgelopen jaren was die groei geraamd tussen de 4 en 6 procent.

Diageo verwacht wel dat de druk op de bedrijfsresultaten door inflatie zal toenemen. Dat komt volgens de producent door problemen in de leveringsketen.

Thyssenkrupp wil waterstofdivisie naar beurs brengen

ESSEN — Het Duitse industrieconcern Thyssenkrupp gaat door met de plannen voor een beursgang van het onderdeel dat helpt bij het bouwen van waterstoffabrieken. De beursintroductie van de divisie Uhde Chlorine Engineers zou volgens ingewijden mogelijk al in het eerste kwartaal van 2022 kunnen plaatsvinden. De beurswaarde van het onderdeel wordt geschat op zo'n 5 miljard euro.

Thyssenkrupp heeft samen met zakenbank Citigroup de opties voor Uhde Chlorine Engineers onderzocht. Eerder overwoog het bedrijf de divisie naar de beurs te brengen via een fusie met een zogeheten special purpose acquisition company of 'spac'. Dat is een beursfonds dat speciaal is opgezet om te investeren in andere bedrijven of overnames te doen. Het overgenomen bedrijf krijgt via die overname dan een beursnotering.

Volgens de ingewijden heeft het Duitse concern uiteindelijk toch gekozen voor een traditionele beursgang om te profiteren van de toenemende interesse van investeerders in op waterstof gebaseerde technologieën. Het concern zou in de komende weken ook meer adviseurs kunnen aanstellen. Een definitief besluit over de omvang en timing van de beursgang is volgens de bronnen nog niet genomen.

Uhde Chlorine Engineers bouwt fabrieken die waterstofgas opwekken uit hernieuwbare energiebronnen zoals zon en wind. Waterstof wordt omgezet in elektriciteit zonder uitstoot van broeikasgassen en kan ook worden gebruikt als een manier om energie op te slaan. Waterstof wordt gezien als de sleutel tot het verminderen van de uitstoot van vervuilende industrieën en trekt steeds meer geld aan van investeerders door de verschuiving van vervuilende fossiele brandstoffen naar duurzame energie.

Mogelijk snel besluit Biden over benoeming Fed-voorzitter

WASHINGTON — De Amerikaanse president Joe Biden gaat mogelijk snel een besluit nemen over de benoeming van de voorzitter van de Federal Reserve, de koepel van centrale banken in de Verenigde Staten. Volgens de voorzitter van de Senaatscommissie voor de bankensector is dat besluit zeer nabij.

De termijn van huidig Fed-voorzitter Jerome Powell loopt in februari af en Biden moet een besluit gaan nemen of Powell wordt herbenoemd voor een tweede termijn. Fed-bestuurder Lael Brainard wordt ook als kanshebber gezien voor het voorzitterschap van de centrale bank. Biden heeft

eerder deze maand interviews gehouden met Powell en Brainard over de functie en economische onderwerpen. De president zou voor Thanksgiving een besluit willen nemen. Minister van Financiën Janet Yellen heeft volgens ingevinden tegen het Witte Huis gezegd dat Brainard een geschikte kandidaat zou zijn, maar dat ze een herbenoeming van Powell steunt. Een herbenoeming van Powell stuit ook op kritiek. Eerder dit jaar haalde Elizabeth Warren, de Democratische senator voor de staat Massachusetts, flink uit naar Powell. Volgens haar heerst er een cultuur van corruptie binnen de Amerikaanse centrale bank en heeft Powell gefaald als Fed-voorzitter.

Prijzen bitcoin en andere cryptomunten flink omlaag

LONDEN — Digitale munten zoals de bitcoin en ether werden vandaag in de uitverkoop gedaan. De prijs van de bitcoin zakte daarbij richting de 61.000 dollar. Begin vorige week werden nog nieuwe records aangetikt door de cryptomunten.

Beleggers in digitale valuta zouden zorgen hebben over Amerikaanse belastingregeling voor crypto's. Daarnaast zou China nog harder gaan optreden tegen het delven van cryptomunten vanwege het hoge energieverbruik dat daarmee gepaard

gaat. Volgens CoinGecko dat de markt voor digitale munten bijhoudt, is de totale waarde van alle crypto's in de afgelopen 24 uur met circa 7 procent gedaald tot 2,8 biljoen dollar.

Vorige week steeg de koers van de bitcoin, 's werelds bekendste crypto, nog naar het record van meer dan 68.000 dollar. Eerder tikte een record van meer dan 4800 dollar aan. Sinds begin dit jaar is de koers van de bitcoin meer dan verdubbeld en die van ether zelfs verzesvoudigd, geholpen door de toenemende interesse van grote investeerders in digitale munten.

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

NEW YORK			AMSTERDAM		
	16-Nov			16-Nov	
DOW JONES	36.220,38	0.37%	AEX	825,82	0.32%
S&P 500 INDEX	4.693,65	0.23%	ARCELOMITTAL	26,88	-0.04%
NASDAQ	15.872,86	0.12%	AEGON NV	4,40	0.96%
AMAZON.COM INC	3.537,30	-0.24%	KONINKLUKE AHOL	30,04	-2.58%
APPLE INC	149,40	-0.40%	AKZO NOBEL	102,50	0.10%
BAIDU INC-SP ADR	169,68	0.60%	ASML HOLDING NV	749,40	-0.43%
BERKSHIRE HATH-B	284,44	-0.08%	DSM (KONIN)	194,20	-0.10%
BOEING CO/HE	228,88	-1.81%	HAL TRUST	151,80	-0.13%
CITIGROUP INC	67,74	-1.46%	HEINEKEN NV	98,02	-0.35%
COCA-COLA CO	56,70	0.13%	ING GROEP NV	13,16	-1.23%
COSTCO WHOLESALE	522,16	0.44%	KPN (KONIN) NV	2,65	0.19%
WALT DISNEY CO	159,71	0.81%	KONINKLUKE PHIL	36,96	-0.88%
3D SYSTEMS CORP	25,14	-3.46%	RANDSTAD NV	62,92	-0.94%
EBAY INC	75,55	1.81%	ROYAL DUTCH-SHA	20,13	1.94%
META PLATFORMS-A	341,51	-1.74%	TOMTOM NV	7,27	-0.89%
GENERAL ELECTRIC	103,35	-3.11%	TOTALENERGIES SE	43,86	0.49%
ALPHABET INC-A	2.962,27	-0.23%	UNILEVER PLC	45,98	0.04%
HP INC	31,47	0.38%	W.P. STEWART HOL	884,74	0.07%
HOME DEPOT INC	386,58	4.18%	SCOTIA FUNDS		15-Nov
INTEL CORP	50,50	0.36%	MONEY MARKET	13,5995	0.01%
JOHNSON&JOHNSON	163,46	-0.04%	US DOLLAR BOND	2,9691	-1.35%
MICROSOFT CORP	337,72	0.49%	GLOBAL EQUITY	3,8311	12.13%
PROCTER & GAMBLE	148,07	0.45%	US EQUITY	22,7213	17.03%
ROYAL DUTCH-ADR	45,69	0.91%	CANADIAN EQUITY	3,6290	21.74%
STARBUCKS CORP	111,79	-0.07%	FUNDS		15-Nov
TWITTER INC	52,09	-1.62%	BSF DEFENSIVE	128,12	0.03%
WALMART INC	143,82	-2.10%	BSF CONSERVATIVE	123,40	0.15%
EXCHANGE TRADED FUND			BSF MODERATE	158,98	0.25%
ALERIAN MLP - AMLP	34,87	-0.40%	BSF AGGRESSIVE	193,35	0.38%
ISH GBL HY BD - GHYG	49,42	0.02%	BGF MULTI ASSET INC	10,33	0.10%
ISH IBXX HY BD - HYG	86,79	0.05%	BGF GBL ALLOCATION	78,52	0.41%
ISH SELECT DIV - DIVY	121,25	-0.07%	BGF CORE CORE BOND	17,84	-0.11%
ISH MSCI EMKT - EEM	51,80	-0.06%	BGF FIX INC GBL OP	15,73	0.06%
ISH MSCI PAC - EPP	50,69	-0.26%	BGF USD HI YIELD BND	39,09	-0.18%
ISH RUSSELL - IWV	277,88	0.23%	CURRENCIES		16-Nov
ISH S&P 500 - SPY	82,47	0.37%	YEN/USD	114,6200	0.44%
ISH EUROPE - IEV	55,22	0.09%	EUR/USD	1,1344	-0.21%
INVESCO QQQ TRUS	395,36	0.19%	CAN/USD	1,2549	0.26%
INVESCO DB COMMO	21,27	-0.33%	GBP/USD	1,3429	0.10%
SPDR S&P INT DIV-DWX	38,90	-0.04%	COMMODITIES		16-Nov
SPDR S&P MID 400	530,60	0.10%	OIL WTI	80,36	-0.64%
SPDR S&P 800 SMA	103,48	-0.13%	GOLD	1864,08	0.07%
VANGUARD REIT - VNQ	110,31	-0.12%	SILVER	25,09	0.11%
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	63,84	-0.09%	WHEAT	831,25	-0.66%

Source Bloomberg

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Chicken Parmesan Stuffed Shells

Prep Time 15 minutes
Cook Time 25 minutes
Total Time 40 minutes
Servings 12

- Ingredients**
- 1 pound large or jumbo pasta shells
 - 8-10 breaded chicken strips cooked (I like the packaged, frozen parmesan-crusted chicken strips)
 - 1 pound mozzarella cheese in a block
 - 1 quart spaghetti sauce see below for our favorite sauce recipe
 - shredded Mozzarella/Parmesan cheese blend to taste
 - fresh basil chopped, to taste

- For Homemade Sauce**
- 1 tablespoon olive oil
 - 1/2 cup onion very finely chopped

Instructions

1. Pre-heat oven to 375-degrees.
2. Cook pasta shells according to package directions. Drain and allow to cool for easier handling.
3. Cut chicken strips into 1 1/2 inch pieces (4-5 pieces per strip). You want it to be about the same size as the shells.
4. Cut cheese into strips (as if you were cutting them to serve with crackers) to your desired thickness.
5. Spread about 1/2 cup of spaghetti sauce over the bottom of a 9x13 glass baking dish.
6. Place the cheese on top of a chicken piece and stuff inside the shell, putting in a toothpick to hold it together if needed). Place the prepared stuffed shells in the

- 800 grams whole, peeled DOP San Marzano Tomatoes
- 3 teaspoons salt or to taste, you want to keep salting until the acid taste of the tomatoes is balanced out

7. baking dish.
7. Cover evenly with remaining spaghetti sauce. Top with shredded Mozzarella/ Parmesan blend.
8. Bake for 20-25 minutes or until sauce is hot and bubbly. Let stand for 5-10 minutes before serving. Top with fresh basil and serve.
9. For the Sauce
10. Heat the olive oil in a sauce pan. Add onion and cook until onion is soft and translucent. Add the tomatoes and use an immersion blender to blend until smooth. (If you don't have an immersion blender, you can throw the sauce in a blender instead.)
11. Add salt, to taste. Allow to simmer on low, stirring occasionally until ready to serve.

How to Make a Meat and Cheese Tray

Prep Time 30 minutes
Cook Time 0 minutes
Total Time 30 minutes
Servings 12

- Ingredients**
- 10 slices deli ham
 - 10 slices deli turkey
 - 10 slices deli roast beef
 - 8 slices Cheddar cheese
 - 8 slices Swiss cheese
 - Green leaf lettuce for garnish

Instructions

1. Fold or roll each deli meat and place on tray in stacks (see notes above). Space meat apart on a tray or if using a round platter or plate, place in a ring leaving an open space in the middle.
2. Place 8 slices of each type of cheese in a

- stack and cut diagonally into triangles. Fan out each stack of cheese and place on on the tray.
3. Garnish with green leaf lettuce and/or fruit in the empty spaces on the tray.
4. Serve with dinner rolls or bread.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	—Oranjestad—		— Mortuariums —	
Brandweer	911	Ambulance	582-1234	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	BGD Oranjestad	527-2782	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	Veterinaire Kliniek	582-1720	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Animal Shelter	582-1623	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107				
Telefon pa Hubentud	131	— San Nicolaas—		— Stichtingen —	
Kustwacht	913	Ambulance	584-5050	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Tipline Politie	11141	Centro Medico	524-8833	(FADA)	583-2999
Ziekenhuis	527-4000	BGD San Nicolaas	527-2782	Fundacion Respetami	582-4433
Dierenarts	585-0400	Serlimar	584-5080	Zwanger? Fundacion	
Elmar centraal	523-7100			CIZKA	583-0331
Elmar storing	523-7147	— Botica —		Fundacion Diabetico	592-4321
WEB Aruba	525-4600	4 Centro Medico	584-5794	Arubano	566-5045
SETAR	525-1000	Aloë	584-4606	Twelve Step Meeting	
Taxi (TAS)	587-5900	Central	585-1965	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (ATT&T)	582-2010	Dakota	588-7364	Fundacion Amor Pa	568-4739
Taxi (PTS)	588-0035	Del Pueblo	582-1253	Prohimo	564-8849
Taxi (Diamond)	587-2300	Eagle	640-8443 ext 101	NA Acceptance Group	565-7500
Kankerbestrijding	582-0412	Kibrahacha	583-4908	Fundacion Centro	
Stichting SAMBA	582-0903	Maria	6408443 ext 301	Ecologico Aruba	562-8984
		Noord	6408443 ext 201	Bureau Sostenemi Misbruik	
		Oduber	582-1780	en mishandeling tegen	
		Paradera	588-6638	minderjarigen	588-1010
		San Lucas	584-5119	Fundacion C.V.A. voorkomen	
		San Nicolaas	584-8186	en zorg voor stroke	567-7004
		Santa Anna	586-8181	Sociaal Psychiatrische Dienst (SPD) 24	
		Santa Cruz	585-8028	uur per dag bereikbaar:	
		Seroe Preto	6408443 ext 401		
		Trupiaal	583-8560		
—Politiebureaus—					
Oranjestad	527 3140			522-4249 van 07.30 t/m 16.30 uur	
Noord	527 3200			592-4400 van 17.00 t/m 07.00 uur	
San Nicolaas	527 3000				
Santa Cruz	527 2900				
Strand Politie	586 3003				

16 nov 2021

Oranjestad - Huisartsenpost Hospitaal

527-4580

Centro Medico San Nicolaas

Dr. Boderie 527-4580

Dienstdoende huisartsen

12 tot 18 november 2021

Oranjestad Eagle

640-8443 ext. 101

San Nicolaas 4 Centro Medico

584-5794

Dienstdoende apotheken

Het weer

WOENSDAG
17 NOVEMBER 2021

Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind uit het Oostnoordoost tussen 20 en 30 km/u.

Max Temp.

Voelt Als

Wind

Bewolking

30°

32°

20 km/u

79%

Zonsopgang

Zonsondergang

UV index

06:39

18:11

10 v/d 10

WOENSDAGAVOND

Gedeeltelijk bewolkt met wind uit het Oostnoordoost tussen 15 en 26 km/u.

Min Temp.

Voelt Als

Wind

Bewolking

26°

27°

15 km/u

55%

Maansopgang

Maansondergang

17:12

05:58

8	1	5	7	9	6	2	3	4
6	2	9	1	3	4	7	5	8
3	4	7	8	2	5	6	1	9
2	8	3	5	6	7	4	9	1
9	6	1	2	4	3	5	8	7
7	5	4	9	8	1	3	2	6
4	9	6	3	5	8	1	7	2
5	7	8	4	1	2	9	6	3
1	3	2	6	7	9	8	4	5

BVN			
15:50	Het Klokhuis	07:30	Spoorloos
16:05	NOS Jeugdjournaal	08:25	Volle Zalen
16:25	Tijd voor MAX	09:00	Danny's wereld
17:05	NOS Journaal	09:15	Nieuwsuur
17:20	Het Sinterklaasjournaal	09:55	Weerbericht Amerika/Caribiën
17:35	SpangaS: De Campus	10:00	Opsporing Verzocht
17:50	EenVandaag		Internationaal
18:15	M	10:05	Op1
19:00	NOS Journaal	11:00	NOS Journaal
19:25	Weerbericht Europa/Afrika	11:15	Goedemorgen Nederland
19:30	Spoorloos	11:35	Nederland in Beweging
20:25	Volle Zalen	11:50	Kook mee met MAX
21:00	Danny's wereld	12:05	NOS Journaal
21:15	Nieuwsuur	12:20	Media Inside
21:55	Weerbericht Amerika/Caribiën	13:00	NOS Journaal
22:00	Opsporing Verzocht	13:15	Typisch Lemmer
	Internationaal	13:40	BinnensteBuiten
22:05	Op1	14:05	NOS Journaal
23:00	NOS Journaal	14:20	De rijdende rechter
23:15	Goedemorgen Nederland	14:50	Achterblijvers
23:35	Nederland in Beweging	15:30	Sesamstraat
23:50	Kook mee met MAX	15:50	Sesamstraat 10 voor...
		15:58	Willem Wever flits
		16:05	NOS Jeugdjournaal
woensdag 17 november		16:25	Tijd voor MAX
00:05	NOS Journaal	17:05	NOS Journaal
00:20	De 3 sterren camping	17:20	Het Sinterklaasjournaal
01:10	NOS Journaal	17:30	SpangaS: De Campus
01:25	Typisch Bollenstreek	17:45	EenVandaag
01:50	BinnensteBuiten	18:15	M
02:15	NOS Journaal	19:00	NOS Journaal
02:35	Ben ik hier alleen?	19:25	Weerbericht Europa/Afrika
03:10	Zeikwijven	19:30	Ik vertrek
03:35	Sesamstraat 10 voor...	20:15	Atlas
03:50	Het Klokhuis	21:00	Keuringsdienst van Waarde
04:05	NOS Jeugdjournaal	21:25	Nieuwsuur
04:25	Tijd voor MAX	22:05	Weerbericht Amerika/Caribiën
05:05	NOS Journaal	22:10	Op1
05:20	Het Sinterklaasjournaal	23:00	NOS Journaal
05:35	SpangaS: De Campus	23:15	Goedemorgen Nederland
05:50	EenVandaag	23:35	Nederland in Beweging
06:15	M	23:50	Kook mee met MAX
07:00	NOS Journaal		
07:25	Weerbericht Europa/Afrika		

COLOFON

Uitgeverij:

Amigoe Aruba N.V.

Amigoe op School

Tel: (297) 582-4333

Fax: (297) 582-2368

Directie:

Michael Voges

mvoges@amigoe.com

Grecia Willems

gwillems@amigoe.com

Redactie:

Nadine Salas

Bobby Spier

Carina Wever

arubaredactie@amigoe.com

Advertentie verkoop

Amigoe Krant:

Zulma Kock

avisoaruba@amigoe.com

Amigoe op School:

Tiziana La Torre

aosaruba@amigoe.com

Administratie Amigoe Krant:

Rushilene Lejuez

adminaruba@amigoe.com

Incasso Abonnement:

Zulaika Kelly

incassoaruba@amigoe.com

Distributie en klachten:

abonementaruba@amigoe.com

Printer:

Caribbean Speed Printers NV Aruba

Kantooruren:

Maandag t/m Vrijdag

8:00 am – 2.00 pm

Bankrekeningnummers:

Caribbean Mercantile Bank

#20651903

Banco di Caribe # 81027801

RBC #100031723

Aruba Bank # 6000400190

Leger Polen zet waterkanon in tegen migranten

WARSCHAU — Poolse veiligheidstroepen hebben waterkanonnen en traangas ingezet tegen migranten die verblijven in het grensgebied met Belarus. Volgens het ministerie van Defensie in Warschau, dat beelden vrijgaf van de confrontatie bij de plaats Kuznica, gooiden migranten met stenen en probeerden ze prikkeldraad te verwijderen in hun poging de Europese Unie te bereiken.

Bij de schermutselingen is volgens de Poolse politie een agent zwaargewond geraakt. Hij is met hoofdletsel afgevoerd naar een ziekenhuis. Volgens het leger heeft Belarus flitsgranaten gegeven aan migranten.

In het grensgebied zijn geregeld confrontaties tussen wanhopige migranten uit vooral het Midden-Oosten die door het regime van Aleksandr Loekasjenko naar de EU-grens zijn gedirigeerd. Er zijn zeker elf migranten overleden sinds de zomer. Polen, dat geen onafhankelijke waarnemers in het gebied toelaat, heeft naast grenswachten en politiemensen minstens 15.000 militairen gestationeerd bij de grens.

4000 wachtende migranten
Er verblijven volgens de Poolse grenswacht ongeveer 4000 mensen in kampen bij de grens. Deze maand zijn

Foto: Shutterstock

Landsgrens met prikkeldraad, Polen, Wit-Rusland.

tot dusver meer dan 5000 pogingen geteld om de grens over te steken. Ook Litouwen en Letland zien een forse toename. De drie landen hebben de noodtoestand bij de grens uitgeroepen en delen van de grens met hekken en prikkeldraad versterkt.

Het Rode Kruis roept overheden op zo snel mogelijk een oplossing te vinden voor de migranten ‘die moeten overleven in de vrieskou zonder dat zij voedsel, water of warme kleding hebben’. Meer doden kunnen alleen worden voorkomen als humanitaire organisaties toegang krijgen en mensen

kunnen helpen, zegt Andreas von Weissenberg, hoofd van het Internationale Rode Kruis in de regio Europa.

Rode Kruis

In Belarus delen vijftig hulpverleners van het Rode Kruis eten, water, dekens en warme kleding uit. “Maar dit moet niet incidenteel zijn. We moeten structureel toegang krijgen, ook aan de andere kant van de grens”, aldus Von Weissenberg. Hij pleit ervoor dat mensen bij de grens van de EU op een veilige manier asiel kunnen aanvragen. In Litouwen helpt het Rode Kruis migranten bij de grens met

water, hygiënekits, schoenen en kleding.

Het regime van Loekasjenko helpt migranten bij hun reis uit vergelding voor Europese sancties die aan Belarus zijn opgelegd voor hardhandig optreden tegen demonstrerende burgers. De EU-landen hebben daarvoor sancties opgelegd en gaan dat ook doen in verband met de mensensmokkel. De omstreken leider zei vandaag opnieuw geen confrontatie te zoeken. Bondgenoot Rusland liet weten de inzet van traangas en waterkanon ‘absoluut onaanvaardbaar’ te vinden.

Extra steun wegens nieuwe coronamaatregelen

DEN HAAG — Het kabinet trekt in het vierde kwartaal 1,3 miljard euro uit om bedrijven te ondersteunen die geraakt worden door de nieuwe coronamaatregelen. De Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) wordt weer in het leven geroepen: bedrijven die hun omzet met 30 procent zien dalen ‘en ook aan de overige voorwaarden voldoen’, kunnen op steun rekenen.

Veruit het grootste deel van het geld gaat naar het opnieuw openstellen van de TVL. Bedrijven die de omzetdrempel halen, krijgen 85 procent van de geschatte vaste lasten vergoed. De vastelastenregeling liep in het derde kwartaal af en was de afgelopen tijd alleen beschikbaar voor nachthoreca, maar wordt nu weer verbreed. Bedrij-

ven kunnen onder de nieuwe voorwaarden bijvoorbeeld ook steun aanvragen als ze in het tweede en derde kwartaal van 2021 geen TVL-steun kregen. De regeling wordt, zoals eerder in de coronacrisis, uitgevoerd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). “De precieze openstelling wacht op goedkeuring van de Europese Commis-

sie”, meldt minister Stef Blok (Economische Zaken) samen met minister Wopke Hoekstra (Financiën) en staatssecretaris Dennis Wiersma (Sociale Zaken) aan de Tweede Kamer.

NOW

Een andere bekende steunmaatregel, de NOW, keert niet terug, schrijven de betrokken bewindspersonen aan de Tweede Kamer. De loonsubsidie is ‘een generieke, grofmazige regeling’ die niet bij het korte maatregelenpakket past. Een risico is namelijk ‘dat ook werkgevers steun krijgen die reguliere omzetverliezen hebben die niet te

herleiden zijn tot de nieuwe beperkende maatregelen’. Bovendien ‘kennen we op dit moment juist de situatie dat bedrijven staan te springen om arbeidskrachten en er daarnaast in bepaalde sectoren voor langere tijd of zelfs structureel juist meer of minder werk zal zijn’. De NOW zou voorkomen dat mensen besluiten over te stappen naar sectoren waar juist een groot tekort aan arbeidskrachten is, zeggen de bewindspersonen. Tientallen miljoenen euro’s worden opzij gezet voor specifieke regelingen voor de landbouw, evenementen, de cultuurele sector en de sport.

2G-beleid past niet bij Nederland, beter iedereen testen

HILVERSUM — Diederik Gommers, voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Intensive Care en OMT-lid, spreekt zich uit tegen de eventuele invoering van het zogeheten 2G-beleid door het demissionaire kabinet. Dat gaat volgens hem tot een grotere tweedeling in de maatschappij leiden.

Dat systeem houdt in dat mensen alleen nog een coronatoegangsbewijs krijgen als ze gevaccineerd zijn of corona hebben gehad. “Als dokter voelt dit niet goed. De politiek heeft blijkbaar in zijn hoofd zitten dat je mensen die zijn gevaccineerd een beetje meer moet beloven. Het probleem is dat de gevaccineerden ook besmettelijk zijn en dat is de oorzaak van de stijging van het aantal besmettingen”, zegt Gommers in een gesprek met Sven Kockelmann in

het programma ‘1 op 1’ (NPO Radio 1). Volgens hem is het meest veilige een 1G-systeem. Dat houdt in dat iedereen zich laat testen. “Laten we het vooral met elkaar oplossen. Ik maak me zorgen als je twee kampen tegen elkaar gaat afzetten.”

Deltavariant

De arts-intensivist wijst er ook op dat er een groep mensen is die wegens een onderliggende ziekte niet gevaccineerd kan worden.

“Die worden vergeten.” Ook benadrukt Gommers dat het gedrag van mensen anders moet. Dat geldt volgens hem ook voor gevaccineerden, omdat met de nieuwe Deltavariant iedereen het virus kan doorgeven.

Demissionair minister Hugo de Jonge (Volksgezondheid) werd vandaag gevraagd naar de mogelijkheid om iedereen te testen, maar is daar geen voorstander van. Volgens de bewindsmen zouden daar misschien wel 800.000 testen per dag voor nodig zijn. “Ik weet niet of dat praktisch uitvoerbaar is. Ook zijn er juridische bezwaren. Is het proportioneel, om ook gevaccineerde mensen te laten testen?”

Ook Pfizer deelt patenten voor coronapil

GENÈVE — Ook farmaceut Pfizer deelt de patenten voor zijn nieuwe coronapil, zodat anderen die pil goedkoop kunnen produceren voor arme landen. Concurrent Merck deed dat eerder al. De twee bedrijven hebben een deal gesloten met de zogeheten Medicines Patent Pool. Dat is een internationale organisatie die door de Verenigde Naties wordt gesteund.

Pfizer krijgt geen vergoeding voor de anti-Covid-pil zolang de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) van de Verenigde Naties het coronavirus beschouwt als een noodtoestand. De gekopieerde pil mag

worden verkocht aan 95 arme landen, waar iets meer dan de helft van de wereldbevolking woont. Voor hen zou het middel anders onbereikbaar zijn. Merck, dat in Europa actief is onder

de naam MSD, heeft dat ook afgesproken. De pillen van Pfizer (ritonavir) en MSD (molnupiravir) zijn bedoeld voor mensen die niet positief zijn getest op het coronavirus. De middelen moeten helpen voorkomen dat hun klachten zo erg worden dat ze in een ziekenhuis belanden of overlijden. Molnupiravir is goedgekeurd in Groot-Brittannië. In andere landen, waaronder Nederland, wachten de pillen nog op groen licht.

Amerikaanse maanlanding loopt meer vertraging op

WASHINGTON — Het gaat de Verenigde Staten nog langer duren om weer een mens naar de maan en terug te kunnen brengen. Ruimtevaartorganisatie NASA maakte vorige week bekend dat de eerste bemande missie niet in 2024, maar op zijn vroegst in 2025 gaat gebeuren. Maar ook dat is niet haalbaar, concludeert de Amerikaanse rekenkamer gisteren.

De Office of Inspector General van de NASA heeft de plannen voor de zogeheten Artemis-missie doorgelicht. De bemande missie loopt nog meer vertraging op, concludeert deze toezichthouder. Op zijn vroegst kunnen de eerste astronauten in 2026 voet op de maan zetten.

Het uitstel komt onder meer door de coronapandemie. Als gevolg van alle maatregelen om de verspreiding van het coronavirus te beperken, kunnen minder mensen te-

gelijk samenwerken. Bovendien zijn de ruimtepakken van de astronauten nog lang niet klaar. Verder ruzieden de zakenmannen Jeff Bezos (Blue Origin) en Elon Musk (SpaceX) over wie de maanlander mocht bouwen. Musk kreeg die opdracht en Bezos vocht dat tevergeefs aan bij de rechter.

3 doden door zelfmoordaanslagen Oeganda

KAMPALA — Door twee zelfmoordaanslagen in de Oegandese hoofdstad Kampala zijn vandaag 6 mensen om het leven gekomen en raakten er zeker 33 gewond. De verantwoordelijkheid voor de aanslagen werd niet onmiddellijk opgeëist, maar volgens de politie waren de daders aangesloten bij de strijdgroep Allied Democratic Forces (ADF), die banden heeft met terreurgroep IS.

Een zelfmoordterrorist die zichzelf opblies in de buurt van een politiebureau maakte dodelijke slachtoffers.

Toen twee zelfmoordterroristen op motoren even later hun bommen af lieten gaan in de buurt van het parlement, zorgde dat ook voor slachtoffers. Een aangehouden verdachte leidde de politie naar een explosief, dat onschadelijk is gemaakt. Van de gewonden zijn er vijf zeer slecht aan toe. ADF werd opgericht door Oegandese moslims, maar opereert nu voornamelijk vanuit het beboste berggebied van buurland Democratische Republiek Congo.

Ook het met Al Qaida verbonden Al Shabaab uit Somalië heeft aanslagen gepleegd in Oeganda.

4 dagen rouw om dood oud-president De Klerk

JOHANNESBURG — Zuid-Afrika gaat morgen vanaf zonsondergang vier dagen in rouw ter ere van de overleden oud-president Frederik Willem de Klerk. Het laatste staatshoofd in de tijd van apartheid overleed donderdag op 85-jarige leeftijd aan kanker.

De vlag op overheidsgebouwen hangt halfstok gedurende de rouwperiode, maakte het kantoor van president Cyril Ramaphosa bekend. De Klerk krijgt geen staats-

begrafenis. Hij wordt zondag in aanwezigheid van een beperkt aantal mensen begraven. Later organiseert de regering nog wel een herdenkingsdienst. De Klerk, president van 1989 tot mei 1994, speelde een cruciale rol bij de overgang van een wit minderheidsregime naar democratische verkiezingen en de regering van het Afrikaans Nationaal Congres (ANC) van Nelson Mandela. De Klerk was onder hem ook vicepresident. Zij kregen in 1993 samen de Nobelprijs voor de Vrede.

Man die zich opblies is Syrische asielzoeker

LONDEN — De man die zichzelf opblies in Liverpool was een Syrische asielzoeker, melden Britse media. De Britse politie heeft hem geïdentificeerd als de 32-jarige Emad Al Swealmeen.

Na het terreurincident zondag heeft Verenigd Koninkrijk het dreigingsniveau in het land verhoogd naar het op een na hoogste niveau. Het gaat naar ernstig, wat betekent dat een nieuwe aanslag zeer waarschijnlijk is. Vorige maand werd parlementariër David Amess vermoord. Ook dat wordt als terreur beschouwd. De Syriër zat in een taxi waarmee hij zich voor een ziekenhuis voor vrouwen in Liverpool liet afzetten. Hij had een explosief bij zich dat hij waarschijnlijk zelf in elkaar had gezet. De chauffeur kon net op tijd ontsnappen. Hij raakte lichtgewond. Hij zou de passagier, die hij verdacht vond, hebben opgesloten in de taxi. De politie arresteerde inmiddels vier mannen.

Hongarije mag helpers asielzoekers niet vervolgen

LUXEMBURG — Hongarije mag personen of organisaties die vluchtelingen en migranten bijstaan met het indienen van een asielaanvraag niet vervolgen, stelt het Europees Hof van Justitie. Het EU-land heeft het helpen van asielzoekers in 2018 met een nieuwe wet strafbaar gemaakt, maar de hoogste Europese rechter oordeelt dat die maatregel Europese asielwetgeving schendt en eist dat de zogenaamde anti-Soroswet wordt ingetrokken.

De wet staat bekend als anti-Soroswet naar de Amerikaans-Hongaarse zakenman en activist George Soros. De Hongaarse premier Viktor Orbán ziet in Soros een politieke intrigant die veel migranten naar Europa zou willen halen. Sinds in 2015 het aantal asielaanvragen enorm steeg, doet de Hongaarse regering er alles aan om asielzoekers te weren en is de asielwetgeving verschillende malen aangepast. In de anti-Soroswet staat onder meer dat een verzoek om internationale bescherming

Foto: Shutterstock

niet-ontvankelijk kan worden verklaard als de asielzoeker Hongarije is binnengekomen via een ‘veilig’ land, waar hij niet aan vervolging is blootgesteld of waar een toereikend beschermingsniveau wordt gewaarborgd, zoals buurland Servië. Hulporganisaties of activisten die deze mensen helpen met hun asielaanvraag in Hongarije zijn strafbaar als van tevoren al ‘boven elke redelijke twijfel’ duidelijk was

dat die aanvraag niet kon slagen.

Reactie

Volgens het hof hoeven hulporganisaties niet al vooraf te beoordelen wie er recht heeft om te mogen blijven. Dat is nu juist de taak van de instanties, en niet startpunt maar uitkomst van de procedure. De Europese Commissie had de zaak voor de rechter gebracht. Het land is al meermaals door de com-

missie en de Europese rechter op de vingers getikt over het asielbeleid. In een reactie zegt de Hongaarse regering dat ze de uitspraak van het hof erkent. Maar ook dat Boedapest het recht voorbehoudt om stappen te nemen tegen activiteiten van buitenlandse en met buitenlands geld gefinancierde niet-gouvernementele organisaties, waarvan de overheid meent dat ze uit zijn ‘op het bevorderen van migratie’.

Scorpioenen houden huis in Egypte

Foto: Shutterstock

Scorpioenen die door hevige regen in huizen werden gespoeld, hebben drie mensen gedood en 500 gewonden achtergelaten in Egypte. Hagel en onweersbuien langs de rivier de Nijl drevden de scorpioenen, evenals de slangen, weg van hun gebruikelijke schuilplaatsen in de stad Aswan. Egypte is de thuisbasis van dikstaartschorpioenen die tot de dodelijkste ter wereld behoren en mensen in minder dan een uur kunnen doden. De gouverneur van Ashraf Attia zei dat minstens 503 mensen in het ziekenhuis zijn opgenomen, nadat ze schorpioensteken hadden opgelopen. Scholen moeten sluiten om kinderen te beschermen tegen de scorpioenen en slangen. Professor aan het Agricultural Research Center Ahmed Rizk vertelde de krant dat zware regenval schorpioenen en slangen wegspoelt. De wezens zoeken dan naar nieuwe schuilplaatsen, zodat ze naar huizen gaan, vooral

op hoge grond. Na te zijn gestoken door een dikstaartschorpioen, ervaren slachtoffers ademhalingsmoeilijkheden, spiertrekkingen en ongewone hoofdbewegingen. Antigif kan symptomen voorkomen en kan ook werken als ze gebruikt worden op tijd. Er zijn extra doses antigif verstrekt aan medische centra in dorpen in de buurt van bergen en woestijnen. Prof Rizk legde uit dat slachtoffers een stuk stof stevig bij de beet moeten vastbinden om te voorkomen dat het gif het hart bereikt. Artsen zijn intussen teruggetrokken van het geven van Covid-vaccinaties om schorpioensteken te behandelen. Het extreme weer veroorzaakte ook stroomstoringen en bracht straatlantaarns en bomen naar beneden. Egyptische weersvoorspellers hebben gezegd dat de regen de komende dagen zal aanhouden in delen van Zuid-Sinaï en het zuiden van het land.

Microsoft viert verjaardag Xbox

De multiplayer van Halo Infinite is eerder beschikbaar voor gamers dan verwacht. Microsoft viert daarmee de twintigste verjaardag van zijn eerste Xbox-spelcomputer en ook van de eerste editie van het spel Halo. De multiplayer van Halo Infinite, waarmee spelers tegen en met elkaar kunnen strijden, is gratis te spelen voor iedereen met een Xbox of een pc.

De complete game met de verhaallijn is vanaf 8 december verkrijgbaar. Halo Infinite is het zeventiende spel in de serie van Halo. De eerste versie uit 2001 wordt gezien als een baanbrekend schietspel.

Mensen

Amalia geeft inkijkje in haar leven

Prinses Amalia heeft haar toekomstige rol als koningin aanvaard. Al weet de oudste dochter van koning Willem-Alexander en koningin Máxima nog niet waar haar focus komt te liggen, vertelt ze aan auteur Claudia de Breij in het boek ‘Amalia’, dat vandaag verschijnt.

De prinses geeft in het boek een inkijkje in haar doen en laten. Amalia, die op 7 december jarig is en dan achttien jaar wordt, vertelt over haar toekomstige functie en over haar hobby's, inkomen, studie en geloof. Ook zegt ze dat ze gek werd van kindermisjes.

“Als ik een nare situatie kan voorkomen door diplomatie. Als ik de wereld een heel klein stukje beter heb gemaakt, dan ben ik blij. Ik ben in dienst van mijn land. Ik geef mijn leven aan Nederland”, zegt Amalia al wel. “Wat het ook wordt, ik kan sowieso niets doen zonder de toestemming van de regering, zonder de goedkeuring van het land. En dat gaat heel ver, je kan me alle kanten op sturen. Tot een bepaald punt natuurlijk.”

“Ik was nooit de rebel, heb nooit problemen gemaakt om problemen te maken. Ik vind ruzie sowieso heel irritant. En qua opvoeding van mijn ouders heb ik gewoon het idee dat ze me een doel geven, om mezelf te verbeteren en een goed mens proberen te zijn.”

Foto: Koninklijk huis

Wel vindt Amalia dat een relatie ‘privé’ is. De prinses heeft ook nagedacht over de grondwettelijk vereiste toestemming voor een huwelijk. “Als het de man is die me steunt, van wie ik houd, met wie ik mijn leven door wil brengen en het parlement geeft geen toestemming, nou, dan moeten we nog maar zien wat ik doe. Ik kan niet kiezen ten koste van mezelf. Dan kan ik ook niet het beste geven voor ons land.”

Claudia de Breij is door het koningspaar en de Rijksvoorlichtingsdienst (RVD) gevraagd het boek te schrijven. Bij de achttiende verjaardag van prinses Beatrix in 1956 en die van prins Willem-Alexander in 1985 verschenen soortgelijke boeken. De Breij noemt haar werk ‘een poging om iedereen die dat wil kennis te laten maken met de jonge vrouw die op een dag koningin van Nederland wordt’.

Wereldwijd steeds minder rokers

Foto: Shutterstock

Het aantal rokers wereldwijd blijft gestaag dalen. Vorig jaar staken 1,3 miljard mensen geregeld een sigaret op, terwijl dat er in 2018 nog 1,32 miljard waren, constateert de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) in een rapport.

zegt WHO-chef Tedros Adhanom Ghebreyesus. “Maar we hebben nog een lange weg te gaan en tabaksproducenten zullen elke truc blijven gebruiken om de gigantische winsten die ze maken met hun dodelijke waren te verdienen.”

Het aantal valt naar verwachting terug naar 1,27 miljard in 2025. Daarmee zou het aantal tabaksgebruikers in zeven jaar tijd met 50 miljoen zijn vermindert terwijl de wereldbevolking groeit. In 2000 rookte nog bijna een derde van de wereldbevolking ouder dan vijftien jaar. De verwachting is dat dat in 2025 nog een vijfde is.

“Het is heel bemoedigend om te zien dat elk jaar minder mensen tabak gebruiken”,

Van alle mannen rookt 36,7 procent en van de vrouwen 7,8 procent. Wereldwijd roken 38 miljoen kinderen in de leeftijdsgroep dertien tot vijftien jaar. Tabak doodt jaarlijks naar schatting 8 miljoen mensen. Dat aantal zal volgens het rapport de komende jaren nog stijgen. De WHO roept landen op verdere maatregelen te nemen om roken te ontmoedigen, zoals hogere accijnzen, een advertentieverbod en waarschuwingen op sigaretenpakjes.

Geen nieuwe casting T'Challa

Foto: Shutterstock

Nate Moore houdt geen nieuwe casting voor de rol van T'Challa in de ‘Black Panther’ na de dood van Chadwick Boseman. De producer van Marvel-films vertelde dat het Marvel Cinematic Universe verder ging zonder deze rol vervuld door Boseman. De gevierde acteur werd geïntroduceerd als T'Challa/Black Panther in ‘Captain America: Civil War’ uit 2016. Hij werd voor het laatst gezien in ‘Avengers: Endgame’ uit 2019. Boseman stierf in 2020 aan darmkanker. Hij was 43. “Je zult T'Challa niet zien in toekomstige Marvel-films,” zei Moore in de podcast ‘The Ringer-Verse’, verwijzend naar de keuze van de studio om het deel niet opnieuw te

casten of een CG-versie van hem te gebruiken. “We konden het gewoon niet.” “Toen Chad overleed, was het echt gesprek dat we hadden met regisseur Ryan Coogler over wat we moeten doen, en het was een snel gesprek. Het waren geen weken, maar minuten moesten we bedenken hoe we die franchise verder konden brengen zonder dat personage”, vervolgde Moore. “Dus hoe moeilijk het verhaaltechnisch ook was om erachter te komen wat we moesten doen, want dat is een groot gat, hebben we op geen enkel moment overwogen om te herschikken”, zei Moore. “Dus de uitdaging voor ‘Black Panther: Wakanda Forever’ is een verhaal vertellen zonder T'Challa.”

Staking Hollywood-personeel van de baan

Foto: Shutterstock

Een staking van het personeel dat achter de schermen aan films en series werkt in Hollywood gaat definitief niet door. Een kleine meerderheid van de leden van de International Alliance of Theatrical Stage Employees (IATSE) stemde voor een deal met de producenten. De vakbond

sloot eerder een voorlopig akkoord.

IATSE vertegenwoordigt zo'n 60.000 medewerkers in Hollywood. Dat zijn onder andere cameramensen, geluidstechnici en make-upartisten. Uiteindelijk stemde 50,3 procent van de leden voor het

akkoord, dat voor drie jaar geldt, en 49,7 procent was tegen. Het Hollywoodpersoneel eiste betere voorwaarden en dreigde vorige maand het werk neer te leggen. Medewerkers zijn soms tot veertien uur per dag aan het werk vanwege de toegenomen vraag naar

tv-shows en films, een gevolg van de groeiende populariteit van streamingplatforms zoals Netflix, Disney+, Apple TV+ en Amazon Prime Video. Verder wilde de bond een hoger loon voor werknemers bij streamingplatforms. Die kregen nog minder betaald dan werknemers die aan shows voor televisie werken. Het personeel dreigde als eerste de grote studio's plat te leggen. Met de nieuwe overeenkomst worden werktijden verkort. Ook worden de beloningen verhoogd voor medewerkers die voor streamingplatforms werken. Verder krijgt het personeel meer rust en langer de tijd om te eten op de set. De kwestie van lange werkdagen kwam vorige maand scherp in beeld na een ongeluk op de set van de westernfilm ‘Rust’. Acteur Alec Baldwin loste een schot met een vuurwapen waardoor cameravrouw Halyna Hutchins om het leven kwam. Bij de productie van de lowbudget-film waren eerder al zes medewerkers opgestapt vanwege de slechte werkomstandigheden.

Kerst zonder Spaanse wijn

Foto: Shutterstock

Tussen de wijngaarden van het Spaanse wijnland, dat nu in de late herfst vurig oranje kleurt, werken wijnmakers zo snel als ze kunnen om de flessen op tijd te vullen voor het hoogseizoen van volgende maand. Het ziet er echter niet gemakkelijk uit in het op twee na grootste wijnproducerende land ter wereld. De flessen die Francisco

Ibaibarriaga vanuit Frankrijk bestelde om te vullen in zijn kleine Betolaza-wijnmakerij in La Rioja, zullen niet op tijd voor Kerstmis aankomen. “Ze hebben ons verteld dat het onmogelijk is, dat ze het pas in mei kunnen produceren. Alles is uitverkocht. Je kunt er niets aan doen”, zei hij. “De kerstcampagne is buitengewoon belangrijk”, zei

Santiago Frias, president van Bodegas Riojanas, sprekend voor enorme rekken met houten vaten rijpende wijn. “Als we niet over de materialen beschikken die we nodig hebben om onze flessen aan te kleden en in elkaar te zetten, kunnen we niet aan onze klanten leveren.” Nu restaurants en bars weer open zijn en zich voorbereiden op hun eerste grote vakantieperiodes sinds de pandemie stilgelegd, is de vraag naar wijn enorm gestegen. Maar net als andere industrieën over de hele wereld worden producenten geconfronteerd met stij-

gende prijzen en tekorten aan voorraden. De inflatie in Spanje heeft het hoogste punt in 29 jaar bereikt. En sommige benodigdheden zijn gewoon niet beschikbaar.

De Spaanse wijnproducentenfederatie zei dat verstoringen van de toeleveringsketen de komende maanden vanzelf zouden moeten oplossen. Er waren genoeg flessen om ervoor te zorgen dat Spanjaarden geen wijntekort zouden krijgen met Kerstmis. Maar de export wordt afgeremd door een tekort aan scheepvaartcapaciteit.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?

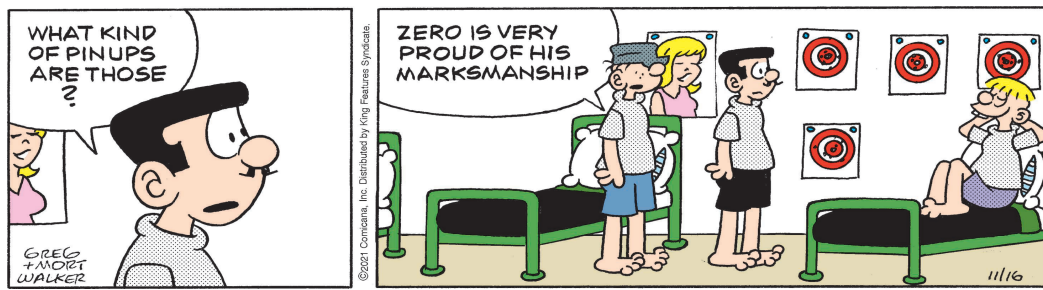
Een jubileum, diploma of benoeming te melden?

Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar: o.v.v. “mensen”.

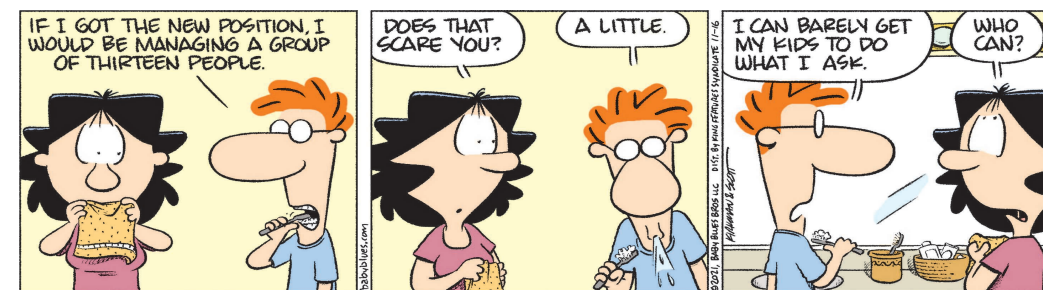
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Engeland verzekert zich met doelpuntenshow van WK-ticket: 0-10

SERRAVALLE — Engeland heeft zich met een doelpuntenshow verzekerd van het WK-ticket in poule I. De ploeg van bondscoach Gareth Southgate verpletterde San Marino met 10-0. Bij de rust leidde de Britse formatie al met 6-0. Harry Kane was opnieuw de gevierde man bij de groepswinnaar. De aanvoerder bracht voor de rust vier treffers op zijn naam, waarvan twee uit een strafschop.

Voor Kane was het zijn tweede topproductie in drie dagen. De aanvaller van Tottenham Hotspur kwam vrijdag in de thuiswedstrijd tegen Albanië (5-0) drie keer tot scoren.

Engeland trad in Serravalle aan met zeven wijzigingen in het basisteam ten opzichte van het team dat vrijdag tegen Albanië startte. Kane, Harry Maguire, Calvin Phillips en Phil Foden hadden hun plek in het elftal behouden. Doelman Aaron Ramsdale (Arsenal) maakte

zijn debuut. Zijn ploeggenoot Emile Smith Rowe was voor de eerste keer basisspeler in de nationale ploeg.

De andere treffers van Engeland kwamen op naam van Harry Maguire, Filippo Fabri (eigen doel), Smith Rowe,

Tyrone Mings, Tammy Abraham en Bukayo Saka. San Marino moest bij een stand van 0-7 met tien man verder na de tweede gele kaart voor Dante Rossi.

De ongeslagen Britten sloten de groepsfase af met 26 punten uit tien duels.

De thuiswedstrijd tegen San Marino werd eerder met 5-0 gewonnen. Polen had nog slechts een theoretische kans op de groepswinst en daarmee het WK-ticket. De nummer 2 van de poule verloor in Warschau met 2-1 van Hongarije.

Tennisster Sakkari na zege op Sabalenka door op WTA Finals

GUADALAJARA — De Griekse tennisster Maria Sakkari heeft zich met een overwinning op Aryna Sabalenka uit Belarus geplaatst voor de halve finales van de WTA Finals in Mexico. De nummer 6 van de wereld versloeg de als eerste geplaatste Sabalenka in drie sets: 7-6 (1) 6-7 (6) 6-3. Ze neemt het in de halve eindstrijd op tegen Anett Kontaveit uit Estland.

In de eerste set moest na twee breaks aan beide kanten de tiebreak voor de beslissing zorgen. Daarin was Sakkari overtuigend de bes-

te. Beide speelsters wonnen ook in de tweede set twee keer elkaars opslagbeurt. In de tiebreak benutte de nummer 2 van de wereld uit Be-

larus haar tweede setpoint. In de derde set lukte het zowel Sabalenka als Sakkari nauwelijks nog de eigen opslagbeurt te winnen. Sabalenka leek te profiteren toen ze Sakkari voor de tweede keer op rij brak. De tennisster uit Belarus verloor daarna echter drie keer haar eigen service en gaf de partij alsnog uit handen. Eerder had de Spaanse Pau-

la Badosa zich in dezelfde groep al geplaatst voor de laatste vier. De Spaanse verloor haar laatste partij weliswaar van de Poolse Iga Swiatek met 7-5 6-4, maar ze was door de zeges op Sakkari en Sabalenka al verzekerd van een plaats in de halve finales. Daarin treft ze haar landgenote Garbiñe Muguruza, de nummer 2 van de andere poule.

Chinees Zhou vervangt Giovinazzi bij Formule 1-team Alfa Romeo

HINWIL — Het Formule 1-team van Alfa Romeo gaat met een heel nieuw rijdersduo het volgende seizoen in. De renstal uit Zwitserland neemt afscheid van Antonio Giovinazzi en laat Guanyu Zhou debuten. Hij wordt de eerste Chinees in de Formule 1.

De 22-jarige Zhou is de huidige nummer 2 van het klasement in de Formule 2. De Chinees maakt deel uit van het opleidingsprogramma van Renault (Alpine), maar gaat in dienst van Alfa Romeo de koningsklasse in. "Het wordt een doorbraak voor de Chinese motorsport dat ik als eerste Chinees in de Formule 1 ga rijden", aldus Zhou. "Ik weet dat er hoge verwachtingen van me zijn. Ik zie dat als motivatie om beter te worden en meer te bereiken." Eerder al

Guanyu Zhou

werd bekend dat de Fin Kimi Räikkönen na dit seizoen stopt. De 42-jarige wereldkampioen van 2007 wordt bij Alfa Romeo opgevolgd door zijn landgenoot Valtteri Bottas, die overkomt van Merce-

des. Het bleef lang onduidelijk of Giovinazzi zou mogen blijven. De 27-jarige Italiaan kon in zijn derde volledige seizoen in de Formule 1 uiteindelijk te weinig indruk maken om de teamleiding te

overtuigen en moet Alfa Romeo daarom verlaten. "Het is nooit makkelijk om afscheid te nemen van een coureur, zeker niet in het geval van Antonio die zo lang onderdeel is geweest van het team", aldus teambaas Frédéric Vasseur. "We wensen Antonio het beste voor de toekomst, maar eerst hebben we nog drie races om samen goede resultaten neer te zetten en het jaar sterk te beëindigen." Giovinazzi pakte dit jaar pas 1 WK-punt, door tiende te worden in de Grote Prijs van Monaco. De afgelopen twee seizoenen reed hij in totaal achttien punten bij elkaar. Zijn beste resultaat was de vijfde plaats in de GP van Brazilië in 2019. De Italiaan debuteerde in 2017 bij Sauber in de Formule 1; hij mocht toen twee grands prix de geblesseerde Pascal Wehrlein vervangen.

De Alfa Romeo van Giovinazzi

Europees kampioen Italië verspeelt WK-ticket en moet play-offs in

BELFAST — Italië heeft naast directe plaatsing voor het wereldkampioenschap voetbal van volgend jaar gegrepen. De regerend Europees kampioen verspeelde op de laatste speeldag de koppositie in groep C. Italië kwam in Belfast niet verder dan een gelijkspel tegen Noord-Ierland: 0-0. Concurrent Zwitserland profiteerde optimaal door na rust weg te lopen bij Bulgarije (4-0).

Zwitserland eindigde door die zege als eerste met 18 punten, voor Italië met 16 punten. Voor Zwitserland wordt het de vijfde achterevolgende deelname aan het WK. Italië ontbrak bij het vorige WK in 2018, verder waren de Zuid-Europaanen er na 1958 elke keer bij tijdens de mondiale titelstrijd.

Italië is het tweede grote Europese voetballand dat de play-offs in moet. Portugal, de Europees kampioen van 2016, eindigde eveneens als tweede. Italië en Portugal strijden met de acht andere nummers 2 uit de poules en twee landen uit de Nations League om drie resterende

WK-tickets. Die twaalf landen worden verdeeld en komen uit in drie kleine toernooien, met een halve finale en een finale. De drie winnaars van die toernooien mogen alsnog naar het WK. De halve finales en eindstrijd bestaan uit een wedstrijd. Loting bepaalt wie er thuis speelt.

Op het EK maakte Italië afgelopen zomer veel indruk, onder meer met zeges op België, Spanje en Engeland. Vier maanden later is de vorm bij het elftal van trainer Roberto Mancini ver te zoeken. Als verzachtende omstandigheid gold vandaag de lange lijst met afwezigen,

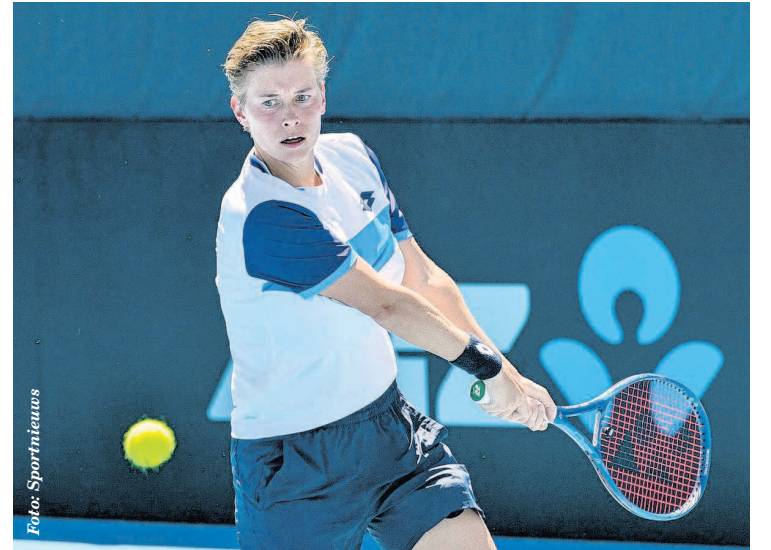
te weten Giorgio Chiellini, Ciro Immobile, Lorenzo Pellegrini, Nicolo Zaniolo, Leonardo Spinazzola, Marco Verratti, Moise Kean, Alessandro Bastoni, Davide Calabria en Cristiano Biraghi. Noord-Ierland speelde nergens meer voor, maar wilde het publiek nog wel een keertje vermaken. Italië was in aanvullend opzicht vrij machteloos en kwam tot wat kleine schotkansen.

Na rust verdween de moed langzaam bij de Italianen, ook toen ze hoorden dat Zwitserland bleef scoren. Bij een gelijk aantal punten, had het doelsaldo de doorslag gegeven. Dat was, na de 4-0, inmiddels ook in Zwitsers voordeel. Alle treffers vielen na rust. Noah Okafor opende met zijn hoofd in de 48e minuut de score. Via Ruben Vargas, Cédric Itten en Remo Freuler liep het elftal van bondscoach Murat Yakin nog verder weg.

Tennisster Schuurs tegen olympisch kampioenen op WTA Finals

GUADALAJARA — Tennisster Demi Schuurs en haar Amerikaanse dubbelpartner Nicole Melichar-Martinez nemen het in de halve finales van de WTA Finals op tegen de olympisch kampioenen Barbora Krejčíková en Katerina Siniakova. Het Tsjechische duo bleef in de groepsfase van het eindejaarstoernooi in de Mexicaanse stad Guadalajara ongeslagen.

Krejčíková en Siniakova wonnen hun eerste twee partijen in twee sets. De 25-jarige Tsjechische tennissters versloegen in de laatste speelronde ook het Chileens/Amerikaanse duo Alexa Guarachi/Desirée Krawczyk. Het kostte de olympisch kampioenen van Tokio wel ruim twee uur: 5-7, 7-6 (3), 10-7. Schuurs en Melichar, die is geboren in Tsjechië,

Demi Schuurs

wonnen in de groep twee van hun drie wedstrijden. De 28-jarige Limburgse bereikte twee jaar geleden met de Duitse Anna-Lena Grönefeld ook de laatste vier bij de WTA Finals. De andere hal-

ve finale in het dubbelspel in Guadalajara gaat tussen het Japanse duo Shuko Aoyama/Ena Shibahara en de Belgische Elise Mertens en haar Taiwanese partner Hsieh Su-wei.

Sven Kramer wil gaan trainen in plaats van World Cup schaatsen

UTRECHT — Sven Kramer komt dit kalenderjaar niet meer uit in wereldbekerwedstrijden. Zijn ploeg Jumbo-Visma meldt dat de 35-jarige schaatser ervoor kiest een extra trainingsblok in te plannen in de aanloop naar het olympisch kwalificatietoernooi eind december.

Kramer zou komend week-einde in de World Cup van het Noorse Stavanger op de 10.000 meter uitkomen. Daarna volgen wereldbekerwedstrijden in Salt Lake City en Calgary, die de Fries ook laat schieten. "Sven is begin mei geopereerd aan zijn rug. Hoewel zijn herstel voorspoedig is verlopen, is zijn basis toch

te krap", zegt zijn coach Jac Orie. Kars Jansman neemt de plaats in van Kramer, die afgelopen vrijdag bij de World Cup in de Poolse stad Tomaszów Mazowiecki op de 5000 meter slechts als negende eindigde in de B-groep. De tienvoudig Nederlands kampioen op de 5000 meter was eerder bij de NK afstanden als vijfde

geëindigd op deze afstand en qualificeerde zich maar net voor de eerste wereldbikers van het seizoen. Kramer uitte in Polen zorgen over zijn vorm. "Dat het beter moet, is een ding wat zeker is. Daar heb ik nog zes weken de tijd voor", zei hij. "We kiezen voor een extra trainingsblok van zes weken, in onder meer het Italiaanse Collalbo", zegt Orie nu. "Sven gaat zich volledig focussen op het OKT." Lotte van Beek vervangt in Stavanger Antoinette de Jong op de 1000 meter.

1e thuiszege 49ers in NFL in ruim jaar tijd

SAN FRANCISCO — San Francisco 49ers weet in de NFL eindelijk weer wat winnen is in eigen huis. Rivaal Los Angeles Rams werd met ruime cijfers verslagen: 31-10. Dat betekende groot feest bij de dik 64.000 fans in Levi's Stadium. Want het is pas de eerste thuiszege van de 49ers in ruim een jaar tijd.

De laatste overwinning in San Francisco dateert van 18 oktober 2020.

En toeval of niet, ook toen was Los Angeles Rams de tegenstander. San Francisco 49ers staat nu op vier

Foto: NFL

zeges en vijf nederlagen in de NFC West. Voor de Rams is dit in de

zelfde divisie de derde nederlaag (zeven overwinningen).